

Főszerkesztőség. Kiadóhivatal
Nyomda: Bul. Rezs. Ferdin.
and (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sürögnyom:
Közlöny, Arad. Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona.
kiadása és rotációs nyomása.
Mégiselenik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évesile
1060, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lejfel
több. Az Egyes szám 5 Lej.
Vasárnap 6 Lej. (Bucu-
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint. Az

XLVI. évfolyam, 15. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Kedd, 1931. január hó 20

A gazdasági javulás

A világ nemzetgazdasági régóta török a fejüket, hogy miként lehetne a válságot megszüntetni. Ez azonban éppen úgy nem vihető keresztül mesterséges uton, mint ahogy nem volt megszüntethető a világháború se, amely a krízist okozta. Ki kellett égnie a háborúnak és ki kell égnie a gazdasági válságnak is.

A reményvesztettek nap-nap után kétségbeesetten hirdetik, hogy a világszerte pusztító szomorú helyzetből nincs menekvés. Ezek a sötétlátók nem tekintenek vissza a gazdasági élet világtörténelmére, amely pedig arra jó, hogy kiolvassuk a múltból a reánk következő eseményeket.

A történelem megtanít arra, hogy a természet maga okozta sebeket nemcsak a biológiában, hanem a gazdasági életben is begyógyítja. Hullámvonással lehetne megrajzolni, hogy a gazdasági élet hanyatlására mindig föllendülés következett. Ennek az oka abban rejlik, hogy a válság folyamata alatt az árak színvonala süllyed és a termelési költségek az olcsóbbodás irányzatát szolgálják. Akinek eladnivaló nyersanyaga, félgyártmánya, kész-áruja van, kénytelen olcsón adni, hogy üzemet fenntarthassa; sőt leggyakrabban azért, hogy adósságait kifizethesse.

Még a munkabérek csökkentése is az olcsóbbodást szolgálja. Amihez hozzáillik, hogy a német gazdasági élet tudósai szerint az óvatosan végrehajtott bérapasztás nem is jelent egyet a valóságos jövedelem csökkenésével, mert a redukált béreken a lefelé tendáló árak mellett ugyanannyi áru vásárolható.

Hozzájárul mindehhez a válság alatt a termelési költségeknek a kamatiételek olcsóbbodása révén előidézett apasztása. A kamat leszállítása olcsóbb pénzt, tehát olcsóbb hitelt jelent.

Sarkalatos és megdönthetetlen tény, hogy a termelési költségeknek az egész vonalon végbemenő olcsóbbodásából támad az ösztönzés az új termelésre és ezzel a válság legyőzésére. Ez be is fog következni azonnal, argint a háború utáni árutultermelést a fogyasztás normálisra redukálja.

Hogy a nagy cél elérése szempontjából milyen erősnek és milyen tartósnak kell lennie a termelési költségek apasztásának, mindig a helyzettől függ és ezt egyáltalában nem lehet méterrel megmérni. A mostani, majdnem az egész világot körülfogó válságnál, ennek az ösztönzésnek előreláthatóan rendkívül erőteljesnek kell lennie.

A pénz és a hitel területén már szemmel látható a javulás. De ez még csak megindulást jelent a krízis gyógyulási folyamatának. A háború által bekövetkezett gazdasági fejbőltség mély hullámvölgyében vagyunk. Adjon azonban reményt a sötétlátóknak a fizika természetes törvénye, hogy minél mélyebbről kell fölfelé emelkednie a meggörcsült hullámvonalnak a normálisra való kiegyenesedéshez: annál természetesebb, annál huzamosabb és biztosabb lesz a javulás folyamata.

Mironescu: Románia irtózik a háborúnak

A román—magyar gazdasági együttműködés liberális szel-

lemében nyilatkozott Geniben a miniszterelnök — „Pénzt akarunk szerezni földműveseink számára” — A német külügyminiszter semleges államok képviselőivel kívánja a népszövetségi tisztségeket betölteni

Altalános feltűnést keltett magyar politikai körökben Mironescu megértő nyilatkozata

Genéből jelentik: Népszövetségi körökben ma az a hír terjedt el, hogy a hatalmak felkéri Oroszországot és Törökországot, hogy megfigyelőkkel képviseltesék magukat a Páneurópa konferenciáján. Hír szerint a két hatalom nem hajlandó megfigyelőit kiküldeni.

Genéből jelentik: Mironescu román miniszterelnök ma rendkívül érdekes nyilatkozatot tett az egyik budapesti lap genfi tudósítójának. A miniszterelnök többek között a következőket jelentette ki:

— A Páneurópa-konferenciával párhuzamosan folynak azok a tárgyalások is, amelyek a kelet európai államoknak nyújtandó mezőgazdasági hitel kérdésével foglalkoznak. Az agrárkonferencia gondolatköre teljes összhangban áll Páneurópa eszméjével és rendkívül fontos, hogy — éppen Páneurópa elérése ér-

dekében — meg tudjunk szervezni a kelet-európai mezőgazdasági hitelt. Geniben mi pénzt akarunk földműveseinknek szerezni. A helyzet állandóan javul és a tökéletes konszolidáció érdekében ma egy eszme fut bennünket: nem akarunk elveszni. A kenyérkérdés mindennél szentebb és nemcsak Romániára, hanem Magyarországra nézve is áll. Románia még a gondolatától is irtózik annak, hogy a békét feláldozza és háborúba vigye népét. Nemzetem ösztönén akarja Páneurópa-t és úgy látom, hogy Románia és Magyarország külpolitikáját egyaránt áthatja az együttműködés szelleme.

Mironescu miniszterelnök békés hangú nyilatkozata általános feltűnést keltett magyar politikai körökben.

Benes elnökké-választását valószínűtlennek tartják a genfi világparlamentben

A nyilvános ülés előtt előbb zárt értekezletet tartottak, amelyen a költségvetést és a személyi kérdéseket tárgyalták le. Több osztály igazgatójának kinevezése is ennek az ülésnek a keretében történt meg és ennek során Stofani (olasz) a gazdasági, Levedal (angol) a pénzügyi, Hass (francia) a közlekedésügyi osztályok élére kerültek. Curtius dr. német külügyminiszter a kinevezéseket csak feltételesen, fenntartással fogadta el, mert úgy véli, hogy a tisztségeket, amelyek igen fontosak, inkább semleges államok képviselőivel kellett volna betölteni. Megállapították az ülés programját is, a leszerelési konferencia elnökének személye felett azonban nem döntöttek. A leszerelési konferencia 1932. februárjában lesz.

A zárt ülés után Henderson elnök megnyitotta a nyílt értekezletet, mely mindössze egy óráig tartott és azon az összes előterjesztett javaslatokat a delegátusok elfogadták. A gyorsított ügymenet folytán igen sok kisebb-nagyobb ügy került vita nélküli letárgyalásra.

Népszövetségi körökben nem tartják valószínűnek, hogy Benest a leszerelési konferencia megválasztaná elnökévé, bár ez lenne hő óhaja egy Franciaországnak, mint a kisan-tantnak. Az a nézet ugyanis, hogy semleges állam delegátusa töltse be az elnöki tiszteket és ezt az álláspontot maguk a semleges nemzetek, valamint a kisebb államok is támogatják. Franciaország és a kisan-tant azon fáradozik, hogy az elnököt éppen ezért ne a tanács, hanem majd a konferencia válassza meg.

A kétmilliárdos kölcsön ügye került a belpolitikai érdeklődés előterébe

A Mironescu-kormány helyzetét erősen megrongálta az erdélyiek hűségnyilatkozata — Mi történt Kolozsváron? — Marsieu Justin dr. megyei prefektus és Borneas Gyula dr. képviselő jelentek meg Aradról a kolozsváriak tanácskozásán

Bucurestiből jelentik: A Lupta mai számában cikket közöl, amely foglalkozik a CFR vezérigazgatójának, valamint a bucaresti Nemzeti Színház új igazgatójának kinevezésével. A lap megállapítja, hogy Mironescu haza-térésevel mindkét kérdés megoldódik. Foglalkozva az erdélyi képviselők tegnapi kolozsvári gyűlésével, megállapítja, hogy a kormány helyzete egyelőre szilárd, mert az erdélyi frakció támogatni kívánja Mironescut. A belpolitikai érdeklődés homlokterében a kétmilliárdos kölcsön áll és ezért a hírek szerint a kormány és Öfelsége között a jóviszony helyreállt. A lap szerint a fenti körülmények elle-

nére is a kormányt rövidesen egy koncentrációs kormány könnyű felválthatja helyén.

Ma hazaérkezett Kolozsvárról Marsieu Justin dr. megyei prefektus, aki eredetileg magánügyben tartózkodott ott, de szemlélőként részt vett az erdélyi parlamenti képviselők vasárnap Vaida Sándor volt belügyminiszter elnöklése alatt tartott fontos tanácskozásán. Az ügyben ma kérdést intéztünk a prefektushoz, aki a következőket mondotta el:

— Az értekezleten csupán az erdélyi parlamenti képviselők vettek részt. Az aradiak közül dr. Borneas Gyula képviselő jelent meg a tanácskozáson. Az értekezlet semmi külön-

sebb fontossággal nem em birt. miután szokás, hogy minden parlamenti ülészek megnyitása előtt az erdélyi képviselők megállapodnak a teendőben. A képviselők ezúttal kimondták, hogy teljes mértékben támogatják a kormányt és részt vesznek annak munkájában.

A kolozsvári jelentések szerint különben az erdélyi nemzeti-parasztpárti képviselők határozatukban kérik, hogy a kormány még a mostani ülészek folyamán hajtsa végre a realis decentralizálást és a pártprogram értelmében különösen a pénzügyi, földművelésügyi, ipar- és kereskedelemügyi, közmunkaügyi és közlekedésügyi decentralizáció megvalósítása sürgős. Ezenkívül kérik még a következőket:

A bírói törvény sürgős módosítását, a polgári perrendtartás és a bírói vizsgák decentralizálását és az igazságszolgáltatási illetékek behajtásának egyszerűsítését, a szeszitörvény

sürgős módosítását és vizsgálóbizottság kiküldését, a visszaélések megvizsgálása céljából, a szeszitörvény elleni kihágások ügyét bírói fórumok elé utalását, a földművelés külön támogatását és az agrárreform munkálatainak befejezését, a kamattörvény megszavazását, a földhitelintézet felállítását. A Rómány intervencióját kérik a Banca Nationalanál a kamatláb leszállítása érdekében és egyenlő támogatást kérnek az ország pénzügyi intézetei számára. Kérik a sajtótörvény benyújtását, amely gondoskodik úgy a sajtószabadságról, mint a felelősség megállapításáról. Követelik továbbá a köztisztviselők vagyionok ellenőrzését és reorganizációját.

Az értekezlet végül mely sajnálatának adott kifejezést, hogy Maniu Gyula pártelnök még mindig távol van az országtól, már pedig az ő hazatérésére szükség van.

Dr. Lutai: „A város nem takarékpénztár, ott nem szabad gyűjteni a pénzt, hanem más vissza kell adni a közönségnek” — Kritika a tanács tagjairól — Órák viták a legjelentéktelenebb dolgok fölött — A legfontosabb ügyeket nem lehetett letárgyalni a kétnapos tanácsülésen

„Ha minden terv megvalósul, akkor gyűjtjük a város pénzét”

A kétnapos városi tanácsülés után az a helyzet állott elő, hogy a napirendre tűzött problémák közül a legfontosabbak kimaradtak. A jelentéktelenebb kérdések vitája annyira elhúzódott, hogy nem jutott idő a nyugdíjasok és a színházi bérlet ügyének letárgyalására, valamint a villanyáram árának megállapítására. Emiatt Lutai Cornel dr. polgármester kénytelen e hét végére rendkívüli tanácsülést összehívni. Ma beszélgettünk a polgármesterrel a tanácsüléssel kapcsolatos eseményekről, amelyekről Lutai Cornel dr. a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Kétnapos ülést hívtam össze, mert azt reméltem, hogy ezen idő alatt sikerülni fog az összes ügyek letárgyalása. Meglepetésszerűen az történt, hogy a

a legjelentéktelenebb dolgok felett órák vitákat rögtönöztek.

Igen nagy baj, hogy a tanácsstagok igen nagy része nem tanulmányozza át otthon a szabályrendeletet. Pedig ezen célból küldjük el mind-egyik tanácsstagnak a tervezetet. A városi tanácsban már csak konkrét javaslatokkal kell előjónni és nem szabad az időt magyarázásokkal vesztegetni. A csendrendelet és a forgalmi szabályrendelet készen áll, de nem tudom bevinni a tanácsba, mert külön ülésben kell letárgyalni mindkettőt. Ha az ebadóról szóló szabályrendeleten ilyen sokat vitatkozott, a tanács, el lehet képzelni, hogy a másik kettőnél mi lesz. Ezért egyelőre a sürgösebb dolgokat veszem elő.

— Egyáltalában azt látom, hogy a tanács-

A szappan gyakran ártalmas csirák hordozója

Egy gyártás közben kézzel érintett szappan veszélyes csirákat hordhat. A Cadum-szappant sohasem érinti az emberi kéz, mert gepvel gyártják és csomagolják. A Cadum-szappan a legjobb tisztasági és egészségi feltételek mellett melyek emberileg elérhetők, kerül a közönség kezébe. A Cadum-szappan kökeménységű és az utolsó darabkáig használható. A Cadum-szappan használata tehát a legtakarékosabb.

tagok némelyike rosszul fogja fel a város vezetőségének hivatását.

A város nem takarékpénztár, ott nem szabad gyűjteni a pénzt, hanem más formában vissza kell adni a közönségnek, amely adó, vagy különböző taksák alakjában befizette. Nem tehetem bankba a város pénzét, amikor nyakig uszunk a sárban, megfelelő utak hiányában. Majd ha elérkezünk odáig, hogy egyetlen városrészt sem panaszkodik, mert minden kívánságát teljesítették, majd ha minden újítási tervemet megvalósítottam, akkor sor kerülhet arra, hogy gyűjtsük a város pénzét. Addig azonban egy kötelességünk van: dolgozni és a pénzt oly módon felhasználni, hogy az a polgárság javát szolgálja.

Lutai dr. kijelentette, hogy előreláthatólag pénzekre vagy szombatira hívja össze a városi tanácsot, hogy a múlt ülés alkalmával le nem tárgyalt pontokat megvitassák. Így tehát a nyugdíjasok és a villanyáram, valamint a magyar színház bérletének kérdése csak egy hetet késik mindössze.

Vasárnap érkezik Bécsbe a magyar miniszterelnök

Vasárnap érkezik Bécsbe a magyar miniszterelnök

Bécsből jelentik: Bethlen István gróf, Magyarország miniszterelnöke vasárnap, január 26-án érkezik az osztrák fővárosba, hogy Ender dr. kancellárral és Schober alkancellárral megbeszéléseket folytasson. A magyar miniszterelnököt nagy ünnepekkel fogadták.

Öngyilkos csillagok.

Világhírű színészek és primadonnák, akik önmagukkal vetettek véget életüknek.

Önkéntes visszatérés Istenhez — ezzel a megjelöléssel írta körül egy filozófus az „öngyilkosság” szót, avégből is, hogy azt a motívumot, mely a beteges vagy egészséges agyvelőt arra ösztönzi, hogy egy rosszsikerült életet eldobjon magától, némileg szépitse. Még az olyan vidám hajlamu, látszólag pezsdülő életkedvvel és életszomjúsággal megáldott bécsi színésznő is áldozatul esett a becsvágynak, mint a kedves kis Margarete Koepcke, aki úgy a színházi emberek nagy körét, — kik benne nemcsak a művésznőt, hanem az embert is becsülték, — mint a színházi közönség széles rétegeit a legmélyebb szomorúságba döntötte.

Sajátságos jelenség, hogy éppen Bécs, a régi színházi város könyvelhet el a Koepcke öngyilkosságához hasonló számos esetet.

Az első nagy kaliberű színpadi művész és színházi költő egy szemében, aki leküzdhetetlen hipochondriájában kárt tett magában. Ferdinand Raimund volt, akinek agyába az a rögeszme fészkelte be magát, hogy egy kutya, amely őt a Gütenstein melletti Pernitzben épült nyárilakása közelében megharapta, veszttségben szenvedett. Kétségbeesetten kocszott be Bécsbe, annak ellenére, hogy hűséges élettársa, Antonie Wagner mindent elkövetett, hogy kibeszélje férje kényszerképzeteit. Utközben Raimond Pottensteinben megállt, hogy az ottani vendéglőben töltsen az éjszakát. Néhány órával később golyót röpített a fejébe és ámbár orvosi segítség igen gyorsan érkezett, őt nap mulva, 1836. szeptember 5-én kiszemve-

dett. Raimund kizárólag rögeszmének esett áldozatul, mert amint később kitűnt, a pernitz kutyanál nyoma sem volt a veszttségnek.

Tuliesztített idegeinek, súlyos kedélydepresszióknak lett áldozatává Wilt Mária is, a legnagyobb énekesnő egyike, aki a bécsi Operaház kötelékébe tartozott, akinek hangterjedelmével csak teste térfogata versenyzett. Josef Hellmesbergnek, a jókedvű bécsi filharmonikusnak sok gaudiumot okozó szavajárása volt: „Ha az ember körüljárja Wilt Mária, akkor ez egy utazás a föld körül nyolcvan nap alatt.” (Jules Verne regénye és az abból készült revü: „Utazás a föld körül nyolcvan nap alatt” volt ezidőtájt az évad szenzációja.) Ámbár a természet a mozdulataiban is meglehetősen masszív, nagy énekesnőre nem igen pazarolt külső bajokat, Wilt Mária mégis elbűvölte közönségét a lehető legmerészebb magasságot elérő szopránjának példátlan szépségével, mely a kis a-tól a háromszor vonalozott, i-ig terjedt. Wilt Mária kortársaitól „az olasz iskola belcantojának utolsó reprezentánsa” nevet nyerte. Két évtizednél hosszabb ideig, az 1866-os háborus évtől fogva Wilt a bécsi Operaház oszlopos tagja volt. Néhány esztendővel később, 1891. szeptember 24-én az elmebaj egy hirtelen kitörésében a Zwethhofban volt lakásának negyedik emeletéről leugrott és összetört tagokkal holtan terült el a kövezeten.

A napsugaras lelkű Harry Walden, a modern színpadi művészek egyik legnagyobbja és legszeretetteljesebbje is, aki a közönséget, legelső sorban pedig a nőket, valóságos lázba hozta, a kokain- és morfiúmélvezet áldozatává lett, aminek következtében idegrendszere teljesen összeomlott. Harry Waldennel együtt a felesége aki ugyáltszik, végzetleges befolyást

gyakorolt rá és aki Frieda Wagen név alatt a Theater in der Josefstadt-színház kedvelt tagja volt, szinte önként mondott végleg búcsút a világnak.

Az „E finita la commedia!”-t a legzseniálisabb színházi emberek egyike is, akik valaha Bécsben működtek, aki az operett és a népszínpad valamelyes Reinhardtja volt: Franz Jauner, az 1900-as esztendő egy téli napján szintén odakiáltotta az életnek. A nagy effektusok embere hatásos effektussal fejezte be földi pályafutását. Az álszemérem visszatartotta attól, hogy gazdag barátai előtt feltárta a Carltheater súlyos anyagi helyzetét: a jóbarátok bizonyára segítségére siettek volna.

A régi Burgtheaternek Pálffy gróf bérle idejében volt egy öngyilkosa: Küstner színész, aki egy kínos ügy, egy szerződés hamisítás miatt menekült el az életből.

Az utolsó két évtized alatt a színpadi szerencsétlenségek krónikája néhány tragikus esettel bővült ki. Sokaknak emlékeztében él még a bájos, temperamentumos Tilly Kutschera halála, akinek szerelmi bánat adta kezébe a mérgegyalót. Az ő példáját követte a bécsi Volks theater madonnaszerűen szép művésznője: Emma Boite. Hozzájuk csatlakozott a vidéki színpadok két tagja: Ella Perr és Ella Köry. Azután vált meg önként, minden alapos ok nélkül az élettől Marie Dewal, akit egyszerre üldözési mániá fogott el, pályatársait és barátait segítségül hívta, hogy védjék meg a detektívek megfigyelése ellen. — Azután egy ugrás a vízbe — és megszabadult minden rémképtől. Emlékezzünk még meg a Jarno-színpadok egy kitűnő színésznőnek öngyilkosságáról: Franz Weismüllerről aki a színházi dekadencia áldozatává lett.

Egy elavult, Mária Terézia-korabeli törvény alapján ítélték halálra Pintér századost

Uj mentő tanu jelentkezett, aki a kormányzó előtt cáfolja a feleség terhelő beállítását — Egyedül a Radulescu-család nyugodott bele az ítéletbe

Budapestről jelentik: Hatalmas akció indult meg Budapesten és környékén az elmúlt hét péntekjén köztudottan halálra ítélt Pintér András százados megmentése érdekében. Pesterzsébeten, ahol a halálraítélt lakott és a hol általános népszerűségnek örvendett, minden üzletben ívet fektettek fel és gyűjtik a kegyelmi aláírásokat. Budapesten is hasonló mozgalom folyik és ezerszámra jegyzik az emberek nevéket a kegyelmi kérvény alá.

A kegyelmi akcióval egyidőben mozgalom indult meg annak érdekében is, hogy a honvédtörvényszék a bünpörben urafelvételt rendeljen el. Pintér századost, aki lelőtte Kiss őrnagyot, elvált felesége, Radulescu Helén terhelő vallomása alapján ítélték e. Az elvált feleség a lehető legsötétebb képet festette volt uráról és kijelentette a bíróságnak, hogy Pintér százados előre megfontolt szándékkal, a legnagyobb hidegvérrrel ölte meg az őrnagyot. Ezzel szemben most váratlanul jelentkezett egy mentőtanu, Konkoly Gábor tisztviselő, aki szemben lakik Pintérék házával és végignézte az összejárulást a két férfi között, amely a tragédiát okozta. Konkoly kijelentette, miszerint Kiss őrnagy mellbe, majd arculütötte a századost, aki erre revolvért rántott. Konkoly kérvényt nyújtott be Horthy Miklós kormányzónak, amelyben elmondotta a történeteket és kegyelmet kért a századosnak. Pesterzsébeten egyébként oly izzó a hangulat Radulescu Helén ellen, hogy az csak kísérettel mer az utcán járni, mert attól fél, hogy a felízgatott lakosság megtámadja, a miért férjét halálra ítéltette.

Megállapítást nyert egyébként az is, hogy Pintér századost egy elavult, Mária Terézia korából való törvény alapján ítélték halálra és jogászörökben az a vélemény merült fel, hogy a mai időkben már nem lehet ezt a törvényt figyelembe venni az ítéletek kiszabásánál.

Kiváló
ujdonságok
KERPEL könyvtárban.
Havi díj 40 Lej
A könyvek újak és tiszták.

Uj magyarellenes izgatás folyik Prágában

Akiknek sérti a fülét a magyar fonetika

Prágából jelentik: A Narodny Politika akció megindítását tartja szükségesnek, amelynek háttéré természetesen ezuttal is magyarellenes. A lap ugyanis cseh szempontból sérelmesnek tartja, hogy a Felvidéken még magyarhangzású nevek szerepelnek. A lap még a tulajdonnevek elcsehesítését is követeli.

A cikk hivatalos színezetet kíván felvenni amikor egyenesen közli is a gyakorlati óhaját, amely szerint az előjáróságoknak nem lenne szabad magyar fonetikával hangzó városokról tudomást venni és propagandát csinálni annak érdekében, hogy a magyaros ortográfiát mindennél utasítsák vissza.

Több mint két millió lejt ítélt meg a bíróság a „Timisiana” volt vezérigazgatójának

Timisoaráról jelentik: Nagy közönség előtt hirdették ki tegnap délelőtt a temesvári járásbíróságon Sutescu Pantelimon, a Timisiana volt vezérigazgatójának a bank ellen indított kártérítési perében az ítéletet. Sutescu Pantelimon, mint kiváló szakembert az utolsó hónapokban hívták meg a Timisiana vezérigazgatói székébe, hogy ő hajtsa végre a bajbajutott Intézet szanálását. Közben azonban a bank fizetési képtelen lett, kényszeregyezségi kérelmet nyújtott be a törvényszékhez és ekkor a vezérigazgatót minden kielégítés nélkül menesztették állásából. Sutescu a bank vezetésével megkötött szerződése alapján 3.700.000 lejt kártérítést, illetve végkielégítést követelt a banktól és az összeg erejéig pert is indított a Timisiana ellen.

Legalább is hatszor tartottak az ügyben főtárgyalást, amíg ítélethozatalra került a sor. Nagyszámu érdeklődő előtt hirdette ki az ítéletet Anastasescu Radu járásbíró. A bíróság a szerződés értelmében 2.055.000 lejt kártérítést és ennek 1930. január 22-től számított 15 százalékos kamatait ítélte meg Sutescu Pantelimon vezérigazgató részére. Érdekes, hogy az ítélet a munkatörvény rendelkezéseinek értelmében kimondja, hogy az összeg 10 napon belül felebezésre való tekintet nélkül folyósítandó.

Halászhoroggal horgászták ki a hadi-rokkantak bakkancsait a fiatalok gonosztevők

Jól-szervezett betörő-bandát alakítottak, amelyet a rendőrség csak hosszas nyomozások után leplezett le — Kik az áldozatok? — Eddig tizenhárom lopást leplezték le

Az aradi rendőrségnek ma egy jól megszervezett tolvaj- és betörőbandát sikerült lelepleznie, amelynek tagjai azonban nem elvetemült gonosztevők, régi, körözött bűnözők, hanem egytől-egyig 15 és 20 év közötti kiskorúak. A fiatalok banda tagjai beismerésben vannak és ezek nyomán előreláthatólag még több letartóztatás is várható.

A bűnözők feje egy L. J. nevű 16 éves suhanc volt, aki az eddig felderített lopások és betörések mindegyikében részt vett. Az aradi rendőrség már hosszabb ideje figyelte L. J.-t, egy Z. K. nevű barátjával együtt és ma aztán előállította őket, mivel teljes mértékben meggyőződött az a gyanúja, hogy több sorozatos lopásnak ők a tettesei. L. J. először három lopást ismert be. Az egyiket Z. K.-val együtt követte el, amikor is az aradi I. O. V. hivatalából két pár bakkancsot lopott el. Más esetben autókról és kocsikról öt darab értékes takarót sikerült elvinniük. Harmadszor pedig a Strada Caragiale 26. szám alól loptak egy pár női cipőt, egy ébresztőórát és egyéb tárgyakat.

Ezekkel a lopásokkal kapcsolatban előállították még a banda többi tagjait: K. I. és H. F. 15 éves suhancokat és P. D. 19 éves brassói suszterinast, akinek jelenleg nincs bejelentett lakása. P. D. egy alkalommal L. J.-vel — most már másodszer — besurrant a Strada Caragiale 26.

alá, ahonnan különböző felhőneműket és élelmiszereket vittek el. Még a múlt nyáron betörték Trimbitioni Traian mérnök, iparfelügyelő Strada Tudor Vladimirescu 15. szám alatti lakásába, ahonnan két értékes szőnyeget és 160 lejt készpénzt loptak el.

Érdekes az a lopás, amelyet L. J., Z. K. és K. I. követtek el az I. O. V.-nél. A három suhanc halász-horoggal felszerelve ment a helyszínre. A horgot leeresztették a hivatal pincéjébe és onnan így szépszerével és türelmesen tíz pár bakkancsot halásztak ki az ablakon keresztül.

A fiatalok banda eddig 13 lopást ismert be. Ezek között nagyon sok olyan eset is van, amelyeknek áldozatai nem tettek feljelentést annak idején a rendőrségnek. A rendőrség még több fiatalokot figyel és így a bonyolult ügyben még érdekes fordulatok várhatók.

Megnyílt a parlament

Gyászbeszéd hangzott el a kamarában és a szenátusban — Attak a kormány ellen

Bucurestiből jelentik: Ma délután a törvényhozás két háza megkezdte munkáját. A szenátus ülésén Bratu boldog újevét kívánt a képviselőknek, majd elparentálta Joffre marsallt és felolvasta a Semmitőszék átiratát, amely szerint Petala tábornok jogszerűtlen szenátor lesz.

A kamarában Pop C. István kegyelettel emlékezett meg Joffreról, majd Florescu volt liberális igazságügyminiszter, aki a Bratianu Vintila halálával megüresedett mandátum birtokosa lett, Bratianu Vintila nagy államférfiúi érdemeiről beszélt. Ezután Zoglu lupista képviselő interpellált az Ordinea elközbása miatt és kijelentette, hogy a kormány-nak nincs joga szünteteltetni, vagy beszüntetni lapokat, mert az alkotmány szerint, mindenki szabadon terjesztheti gondolatait sajtó útján. Támadja a kormányt, hogy azért szüntet be egy lapot, mert a Vidrighin-ügy miatt támadta Mironescut, pedig Vidrighin megtámadása még nem államellenes agitáció

tom birtokosa lett, Bratianu Vintila nagy államférfiúi érdemeiről beszélt. Ezután Zoglu lupista képviselő interpellált az Ordinea elközbása miatt és kijelentette, hogy a kormány-nak nincs joga szünteteltetni, vagy beszüntetni lapokat, mert az alkotmány szerint, mindenki szabadon terjesztheti gondolatait sajtó útján. Támadja a kormányt, hogy azért szüntet be egy lapot, mert a Vidrighin-ügy miatt támadta Mironescut, pedig Vidrighin megtámadása még nem államellenes agitáció

Szánalomból megölte gyermekét

Nem hajtsák végre a halálos ítéletet egyelőre, mert áldott állapotban van az elhagyott anya,

Londonból jelentik: A londoni esküdtszék ma ítélt meg Catherine Weisl gyermekgyilkos anyát, akit a bíróság az esküdtek verdiktje alapján halálraítélt. Az asszony öt gyermek anyja, férje csak nemrégiben hagyta el.

Gyermekét — vallomása alapján szánalomból ölte meg, mert látta, hogy gyógyíthatatlan betegségben szenved.

Az ítélet kihirdetése után az esküdtek női tagjai tudatták a bíróságot elnökével, hogy,

a halálraítélt anya áldott állapotban van, mire az elnök úgy intézkedett, hogy az ítélet csak akkor hajtsák végre, ha megszülte gyermekét.

A bíróság az ítélet meghozatala után kegyelmi tanácsa alakult út és az asszonyt az államfőhöz felterjesztette kegyelemre. A város társadalmában is mozgalom indult meg megkegyelmezése érdekében és az ívet elsőnek az esküdtek írták alá.

Meggyilkolta sógorát, aki vagyonát bizta rá

Lóversenyen vesztette el a pénzt a könnyelmű rokon — Halálbüntetést kért az ügyész

Düsseldorfból jelentik: Ma tárgyalta az ítteni törvényszék Trobitz vállalkozó gyilkossági bűnperét. Trobitz a múlt év októberében három revolverlövéllyel meggyilkolta sógorát, Gordon Károlyt, akinél üzletvezetői minőségben volt alkalmazásban. Trobitz 50.000 márká értékű vagyonát sógorára bizta, azzal a feltétellel, hogy Gordon havonként 500 márkát fizet neki. Gordon azonban sokat vesztett a lóversenyen és nem fizette pontosan sógora járadékát.

mire éles nézeteltérések keletkeztek köztük. Ezeknek során Gordon elbocsátotta Trobitzt, aki elkeseredésében behatolt sógora lakásába és három revolverlövéllyel megölte.

A tárgyalás során a vádlott beismerte bűnét és erős felindultsággal védekezett, viszont az ügyész halálbüntetést kért rá kimérni. Az esküdtszék az ügyész indítványát fogadta el és halálra ítélt a gyilkos vállalkozót.

A hölgyközönség figyelmébe! **ELIZABETH ARDEN** világhírű arapolási készítményei megérkeztek s kaphatók: **VOJTEK & WEISZ** drogneriában ARAD Cégtulajdonos: **Ordelt László.**

Kémiai vizsgálat alá vetik az élesdi gyilkosság véres ruhadarabjait

Állati vagy emberi vér van a harisnyán — Kétséssé vált Bíró Károly bűnössége — Egy pszichologus véleménye

Az élesdi kettős gyilkosság ügyében tovább folyik a nyomozás. *Seciureanu* vezető-ügyész, aki szombaton kint járt a helyszínen hajnali három óráig hallgatta ki a gyilkossággal gyanúsított *Bíró Károly* földművest. A súlyos bizonyítékok dacára, a gyanúsított mindent tagad és folytonosan ártatlanságát hangoztatja. A főügyész nyilatkozata szerint, habár minden bizonyíték *Bíró* ellen szól, azért még nincs százszázalékosan beigazolva, hogy ő követte volna el a gyilkosságot. *A csendőrök a szombati nap folyamán Bánfylvadvadról előállítottak egy cipészszegédet, aki állítólag többek előtt különböző kijelentéseket tett Hunyadon az élesdi gyilkosságról. A cipészszegéd az elmúlt hetekben Élesden járt és betörést akart elkövetni, hogy a munkanélküliségével járó nyomorúságát enyhítse. A cipészszegédre semmit se sikerült bebizonyítani, ezért még a szombati nap folyamán szabadlábra helyezték.*

A bűnjelképpen szereplő véres harisnyát és a padlón talált vért a nagyváradai főügyész elküldte a kolozsvári kémiai laboratóriumba és

a vonatkozó analízist holnapra várják. A laboratóriumban kémiai uton fogják megállapítani, hogy a harisnyán talált vér mitől származik és hogy megfelel-e a valóságnak, hogy a harisnyán látható véryom állati vértől származik. Addig is, amíg a kémiai laboratórium analízise megérkezik, a nyomozás a legnagyobb eréllyel folyik tovább.

Igen érdekes véleményt adott az élesdi tetemrehívásról egy nagyváradai pszichologus, aki a riportokban leírt momentumokból *Bíró Károly* ártatlanságára következtet. A nyilatkozat így hangzik:

— Arra számos tapasztalati példa van, hogy a gyilkos, aki ilyen kegyetlen tettet el tudott követni, később a helyszínen tökéletesen nyugodt, cinikus marad. Vagy ügyetlenül árulja el, vagy a cinizmusával teszi magát gyanúsá. Ha pedig az ugynevezett lelkiifurálás kirozza és megbánást érez, igen ritka eset, hogy *Bíró Károlyhoz* hasonló idegállapotban, szivhezszóló makacssággal hangoztassa ártatlanságát és egyetlen mozdulattal, vagy kikívánczó szóval ne árulja el magát. A magam részéről nem lennék meglepve, ha *Bíró* ártatlansága kiderülne.

Színház — Irodalom — Művészet

Somlay Arthur mégis fel- lép Nagyváradon

A kiváló művész a Sári bíró falusi életképben elbucszott az aradi közönségtől

Néhány nappal ezelőtt kellett Somlay Arturnak, a kiváló pesti művésznek nagyváradai vendégszereplését megkezdnie, azonban Erdélyi Miklós színgazgató elfelejtett részére játsszói engedélyt kérni, mert azt hitte, hogy a Szendrey Mihály által kieszközölt engedély egész Erdély területére szól. Ugy a színgazgatónak, mint a vendégművésznek nagy volt a meglepetése, hogy az engedély hiányáról kölcsönösen nem tudtak és Somlaynak anélkül kellett Nagyváradról eltávoznia, hogy tervbevetett vendégjátékát lebonyolíthatta volna.

Somlay Artur a meghiusult nagyváradai fellépések után, Aradra jött és itt érte Erdélyi Miklós értesítése, amely arról szólt, hogy sikerült elintéznie Bucurestiben a játsszói engedély ügyét s így most már semmi akadály nincs a nagyváradai vendégjátéknak. Somlay Artur egyelőre Temesváron lép fel, amint azonban befejezi ottani vendégszereplését, el-
get tesz Erdélyi Miklós meghívásának.

Egyébként Aradon tegnap volt az utolsó fellépése és ennek keretében Móricz Zsigmond falusi életképében, a „Sári bíró”-ban, a bíró szívéhez közelálló figurájának adott életet. Az előadás a gyengébbek közé tartozott és különösebben csak Jávor Alfréd két-színű öreg Varjuja nevezhető sikerültebbnek.

* **Dr. Roth Marcell** előadása szerdán este 6 órakor az Iparos Kulturházban, a Kölcsey Egyesület Anyák Iskolájának megnyitója lesz. A kiváló orvos tanár, aki nagy szeretettel foglalkozik a társadalomtudománnyal, Rousseau, Pestalozzi, Fröbel és Tolstoj nevelési gondolatával fogja megvilágítani a mai embernevelésnek azt a törekvését, hogy a gyermek tehetségeit a természetes szabadságban fejlessze, az életben önálló cselekedetekre hajlamos és képes legyen. A Kölcsey Egyesület erre az előadásra, valamint a következő hetek szerdáján tartandó teljesen ingyenes előadásokra a szülőket, de különösen a nőket, anyákat és felnőtt leányaikat hívja meg az Iparos Kulturházba.

* **A budapesti színházak heti műsora.** Vigaszínház. Kedd: Feketeszaru cseresznye. Szerda: Lipótváros. Csütörtök: Feketeszaru cseresznye. Péntek: Lipótváros. Szombat: Feketeszaru cseresznye. Vasárnap délután: Kükörcica Jancsi, este: Feketeszaru cseresznye. Magyar Színház. Kedd, szerda, csütörtök: Rádbizom a feleségem. Péntek: Nyilvános főpróba. Szombat: Lámpaláz (először.) Vasárnap délelőtt: Gyermekelőadás, délután: Rádbizom a feleségem, este: Lámpaláz. — Városi Színház. Kedd, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap este: Cigányszerelem Szerda: Bohémélet (B-C. bérlet.) Vasárnap délután: Tosca. — Király Színház. Kedd, szerda, csütörtök: Az okos mama, Péntek: Amerikai lányok (először.) Szombat, vasárnap este: Amerikai lányok, Vasárnap délután: Alvinczy-huszárok. — Fővárosi Operettszínház. Egész héten minden este és Vasárnap délután: A Kék májor-társulat vendégjátéka. — Belvárosi Színház. Kedd: Ferike mint vendég (üvönedszer.) Szerda, csütörtök: A család esze Péntek: Ferike mint vendég. Szombat: A család esze. Vasárnap délelőtt: Felix Salter felolvasása, délután: Ferike mint vendég, este: A család esze. — Andrássy uti Színház. Egész héten minden este: Bajor Gizi, Gomboczögi Ella, Vaszary, Ráday, Bársony—Dajbukát, Békefi, Radó, Thámér, Magdaléna stb. — Teréz körúti Színház. Egész héten minden este: Góthné, Góth, Salamon, Rajna Alice. A patkói Vénusz, Jó firmák, Magánynyomozó, stb. — Bethlen téri Színház. Egész héten minden este: Farangi kacagató műsor (Előadások kezdete mindennap fél 6. és fél 9.) — Royal Oriem. Egész héten minden este: Varieté-műsor. — Steinhart Színház. Egész héten minden este: A tangókirály, Jacques ur!, Steinhart

Megtörtén várja kötél-általi halálát a szalántai gyilkos csendőrőrmester

Pécse lesz ezuttal az akasztás — A kettős rablógyilkosság tettese nem bírja elviselni az akasztás gondolatát — Nincs kegyelem számára

Budapestről jelentik: Ambrus István volt csendőrőrmestert, aki meggyilkolta és kirabolta a szalántai postahivatal két tisztviselőjét — mint ismeretes — jogerősen kötél általi halálra ítélték. Ambrust letartóztatása óta a pécsi honvédtörvényszék fogházában őrzik és a pécsi katonai bíróságon mondták ki a halálos ítéletet is fölötte, amelyet a honvédtörvényszék is megerősített.

A kegyelmi kérvény ügyében — értesülésünk szerint — döntés történt, amennyiben a kormányzó kabinetiroda elhatározta, hogy szabad folyást enged az ítélet végrehajtásának és így rövidesen Pécsen kivégzik a rablógyilkost.

A jogerős halálos ítéletet holnap, Kedden küldik le a budapesti legfelsőbb törvényszékről

új kupaikkal. Sebők Miklós stb. — Komédia Oriem. Egész héten minden este: Varieté-műsor.

* **A nagyváradai Szigligeti Társaság szereplése** a Kölcsey Egyesület legközelebbi vasárnap délutánján nagyon érdekes irodalmi esemény lesz. Nemcsak neves szépírók, de kiváló előadók is, dr. Némethy Gyula pápai prelátus, elnök, Tabéry Géza társelnök, Marót Sándor alelnök, Perédy György főtítká, Papp Lajos titká és C. Bodnár Mária rendes tag. Verses és prózai előadások a műsoruk. A társaság vasárnap délelben érkezik Aradra, csak Papp Lajos lesz már szombaton este Aradon, amikor a Minorita Kulturházban Biharországról vetít szép képeket.

* **Elfelejté buját-buját, adósságát** három órán keresztül, három hónapig minden reggel jó kedvvel kel fel, szódabikarbóna nélkül emészti meg az ebédet, aki az e hó 31-re tervezett szenzációs kacagató bohózatot a színházban megnézi. Hálás lesz érte mindenki, kivált azok, kik elieledtek nevetni. Jótékonyt is gyakorol még amellet, mivel az est tiszta jövedelme Gyöző Alfréd operációs költségére fordítatik. Ezt a szenzációs bohózatot: a Sasok-at a legnagyobb magyar humoristák: Guthy Soma és Rákosi Viktor írták és előrendű szereposztásban kerül színi.

* **Balla Frigyes festménye.** Az aradi Leánygyel Lőrinc-cég kirakatában egy kép van néhány nap óta kiállítva. Egy olajfestmény, mely előtt meg kell állani egy pillanatra. Ha másért nem, hogy egy kis meleg napsütést mentsünk át a kirakat üvegén. Egy szikrányi napsütést kérjünk kölcsön Balla Frigyes-től, a kép festőjétől, aki napot varázsol a vászonra; téli szürkeségek fölé ragyogó napsütést. E kép maga a derű. Friss, színes, egyszerű. Több, mint sablonos értelemben vett művészi munka. Balla Frigyesnek, az őz aradi mesternek talán a legkülönb alkotása. Nem minden művésznek adatott meg, hogy 60 éves korában is ragyogó könnyedséggel bánjon ragyogó színeivel. Egy darabocská élet, egy valóságos, eleven kis román fiú, akinek derűs arcáról meleg, napos jókedv mosolyog a szürke hétköznapjaink közé.

ANGELO KESSISSOGLU

világhírű zongora-művész
hangversenye
január 24-én az aradi Kulturházban

— Az elektromágneses indukció felhedezésének százéves évfordulója. Ez az év Faraday, a nagy angol tudós centenáriuma. Mélyen szántó és reukivül érdekes cikkben méltatja Faraday érdemeit Beke Mand egyetemi tanár az Új Idők-ben. Herczeg Ferenc szép-irodalmi hetilapjának kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrássy-ut 16., bárkinék küld díjtalan mutatványszámot. Előfizetési díj negyedévre 260 lej.

Pécse, ahol kihirdetik Ambrus István előtt. A kettős rablógyilkosság tettesét előreláthatóan szerdán vagy csütörtökön végzik ki.

Ambrus István megtörtén várja sorsát a fogházban. Csendesesen, illedelmesen viselkedik s eddig nem volt vele semmiféle baja a fogház-felügyelőségnek. Ambrus vasárnap arra kérte a fogházielügyelőséget, hogy védőjével érintkezést kereshessen. Azért akar védőjével beszélni, hogy kegyelmeit kérjen számára. Hozzá tartozói előtt, akik hetenként egyszer felkeresik a fogházban, ugy nyilatkozott, hogy retteg a halálos ítélet végrehajtásától.

Nem bánja, ha élete fogytáig is fogházban kell maradnia, de az akasztás gondolatát nem tudja elviselni.

ARADRA ÉRKEZETT BE a feketeszesz ellen folyó nagyarányú vizsgálat egész vezérkara

Milyen szerep vár a nekilendült borszesz-gyártásra? — Huszonnégy inspektor járja a fél-országot. Borszesz-szindikátus lép a haldokló szesz-szindikátus helyére

A legteljesebb titokban járták végig az inspektorok Arad városának valamennyi szeszipari és szeszszesitalipari üzemét

Az ország feketeszesz-iparának és zöldszesz-kereskedelmének virágzásáról sokféle cikk látott már napvilágot és a nemzeti-parasztpárt erdélyi exponenseinek kolozsvári gyűlésén hangzott el vasárnap a legutolsó interpelláció a szesz sötét lovagainak ügyeiről. Mi, akik mindig figyelemmel kísértük a romániai szesztermelés szélhámosainak manipulációit és nem mulasztottunk el egyetlen alkalmat sem, ha komoly visszaéléseknek kellett gátat vetni a kisebbségi sajtó többi komoly vezető-organumaival egyetemben hívtuk fel az illetékes gazdasági körök figyelmét a megállapított visszaélésekre. Az *Aradi Közlöny* komoly akcióját, melyet

mindenkoron a visszaélések által sújtott iparág védelmében hozott az események élére, az illetékes körök nemcsak megértő figyelemmel, hanem a szükséges intézkedések széleskörű foganatosításával honorálták. Az egész ország sajtójának élén ezért van módunkban elsőnek számolni be arról a hatalmas arányú vizsgálatról, amelyet a kormány legfelsőbb gazdasági bizottsága vezetett be Erdély és a Bánát iparilag veszélyeztetett területein és amely már hetek óta a legnagyobb titokban folyik. Most, hogy széles kereteiben is befejezés felé közeledik a vizsgálat, az eredmények további veszélyeztetése nélkül világíthatjuk meg az eddigi eseményeket.

Fél ország áll vizsgálat alatt — és nem tud róla senki

Az adózás alá kerülő szeszmenyiség megdőbentő arányú csökkenése, mely a decemberi hónapban egyetlen egy vagon ipari szesz megadóztatásában érte el a kulminációját, haldokló intőzkedések megtételére ösztönözte az illetékes kormányköröket. Karácsony előtt, egy nyilvánosságra nem került miniszteri tanácsi határozat folyományaképpen a legfelsőbb gazdasági bizottság, átvéve Popovici pénzügyminiszter személyes referátumát, részletes programot dolgozott ki, amelynek intézkedései azt célozták, hogy *egy a beltől, egy a külföldről* adózatlan szeszgyártásnak, mint a külföldről itokban érkező aránylag kevés mennyiségű zöldszesz-csempészesnek egyszer és mindenkorra véget vessen. Mivel kétséget kizáró módon megállapítást nyert, hogy az adózatlan szesz-manipulációk Nagyvárad—Arad—Temesvár—Kolozsvár—Máramarosziget városainak hálózatában, illetve a fenti városok közötti területeken folyik, a legfelsőbb gazdasági bizottság által kidolgozott program alapján dr. Varadin Demeter bucaresti-i állami gazdasági vezérfelügyelő nyert megbízást, hogy a rendelkezésére álló eszközökkel és hatalommal élve egyfelől tiszta képet szerezzen a szeszipari és a szeszszesitalipari üzemek működéséről, másfelől ellenőrizze a hivatalos monopol-közégek és egyben a közgazdasági hatóságok ellenőrzési tevékenységének szerepét.

Dr. Varadin Demeter állami gazdasági vezérfelügyelő huszonnégy inspektort jelölt ki magának munkatársul a rábizott hatalmas munka-anyag elvégzésére. A legnagyobb körültekintés mellett indult meg ez a hatalmas apparátus, hogy szerteágazó összeköttetési útján világosságot teremtsen arra a kérdésre:

mi az oka, hogy alig kerül szeszadó címén pár lej az államkasszába ...?

Varadin dr. maga állott a kutatók élére és állandóan hat inspektort foglalkoztatva maga mellett, sorra vette a Bucarestben előre kijelölt erdélyi és bánati városok szeszipari és szeszszesitalipari üzemét, közigazgatási és pénzügyi ellenőrzési apparátusait. Minden városban, ahol megfordult, a szesz-szindikátus helyi lerakati vezetőjének bevonása után végig látogatta az ipari üzemeket, próbákat véttetett a gyártott szeszről, vagy szeszszesitalokról,

pontosan lemeligánoztatta még a helyszínén az alkoholtartalmát, majd a lepecsételt üvegecskéket Bucarestbe juttatta el. Ugyanezzel a vizsgálatot párhuzamosan vizsgálta felül a pénzügyigazgatóságok mellett működő szeszügyi osztályok ügykezelését és az általuk foganatosított övintézkedések praktikus eredményeit is. Minden városban, különösen pedig a határszéli városokban, Varadin dr. intervenciójára, minden vám-poszthoz négy-négy gránicsár került, külön szolgálati beosztással, akik éjjel-napal szigorú előírás szerint vizsgálták felül a vámon már átengedett szekereket, autókat, árukat. A foganatosított intézkedések körültekintő módja kizárja az adózatlan szesz további áruforgalmát.

A bucaresti-i gazdasági vezérinspektor az elmúlt hét folyamán érkezett meg inspektorával Aradra. A városlázán szállásolta el magát, de igen keveset lehetett látni az egytornyú épület alatt. Az illetékes pénzügyi tisztviselőket magához rendelve és őket egy perc sem bocsátva el maga mellől, először is az aradi szeszipari és szeszszesitalipari vállalatokat látogatta végig és a már ismertetett módon mintákat vett mindenütt. A raktárak revíziója követte aztán a gyártmányok felülvizsgálását. Minden reggel kilenc órától este hét óráig

Aranycsinálással és a kör négyszögesítésének meséjével szédítette egy szélhámos a német közéleti férfiakat

Társ volt Ludendorff — Tausend Ferenczel? — Szenzációs per tárgyalásába kezdett a müncheni törvényszék —

Münchenből jelentik: A müncheni rendőrség néhány hónappal ezelőtt aranycsináló társaságnak jött a nyomára, amelynek tagjai a közéleti férfiak egész sorát csapták be szélhámosaikkal. Vezetőjük egy Tausend Ferenc nevű férfi volt, aki az aranycsináláson kívül a kör négyszögesítésének meséjével is szédítette áldozatait, akikről nagy összegeket vett fel. A ma megtartott büntető tárgyaláson Tausend rendkívül agyafutóan válaszolt az elnök kérdéseire, majd elmondta, hogy magánszerződése volt Ludendorff volt vezérkari főnökkel, amelynek értelmében az aranycsinálás jövedelmét a „174” címet viselő társa-

tartott a gyorsíramu, de annál alaposabb vizsgálat, amely lényegében azzal az eredménnyel zárult, hogy:

Aradon ma már nem foglalkozik senki feketeszeszszel.

A borszesz-gyártás mai fejlettsége mellett ugyanis éppolyan minőségben, 96 %-os foktaralattal lehet borszeszt előállítani, mint amilyen az ipari szesz volt. A különbség természetesen az árban mutatkozott: míg ugyanis egy liter ipari szesz adója 110 lej, ugyanannyi borszesz adója csak 25 lej. Borszesz-termelésre pedig az utóbbi hetekben mindenkinek adtak engedélyt Bucarestben, aki csak az illetékes helyekhez fordult.

Az aradi vizsgálati eredmények tehát jó részt megfelelnek az ország egyéb városaiban észlelt jelenségeknek. Bármily meglepően is hangzik a megállapítás tehát: *Ma Romániában nincs feketeszesz-ipar, nincs zöldszesz-kereskedelem*: ami kísérlet történt és történik, azt hamarosan lefűlelik. Ezzel szemben a borszeszgyártás olyan soha nem tapasztalt virágzásnak indult, hogy képes pótolni a stagnáló ipari szeszgyártást, csak hogy azzal a különbséggel, hogy az állam a termelt szeszmenyiség literé után nem 110 lejt kap, hanem 25-öt.

Cikkünk megjelenése korántsem jelenti azt, hogy vége a vizsgálatnak. Varadin Demeter dr. jelenleg is Aradon tartózkodik és kutatásai területét a legnagyobb körültekintéssel terjeszti ki az aradkörményi szakma üzemére is. Munkájában természetesen az egész közigazgatási s pénzügyi apparátus rendelkezésére áll. Értesítéseink szerint Varadin dr. a napokban referált eddigi tapasztalatairól Teianu dr. pénzügyminiszteri állami titkárnak, aki elismerését fejezte ki az eddigi eredmények felett és hosszas eszmecserejük során njabbi gyakorlati tanácsokkal látta el a befolysolhatatlan gazdasági vezérfelügyelőt.

Ut a Borszesz-Szindikátus felé

Bizonyosnak látszik, hogy a Varadin-féle hatalmas apparátus vizsgálati szenzációs megállapítása a borszesz-gyártás előretörése révén bekövetkezett helyzetből, hamarosan új intézkedések megtételére ösztönzi a kormány illetékes gazdasági köreit az államháztartás lecsökkent jövedelmének ellensúlyozása érdekében. Második szenzációs zamba-menő megállapítása, amely szerint a feketeszesz-ipar létezése megszűnt volna, talán abban a relációban még bizonyos kiegészítésekre szorul, amely relációk lefűtővé teszik, hogy az előállított adózatlan ipari szesz ne kelljen egyik helységről a másik városba szállítani. Ebben az arányban azonban a hírhedt feketeszesz elveszít eddigi jelentőségét és egyszerű zug-szeszfűzésé zsugorodik össze, amely ma is mindenütt vígan folyik falvainkban. Ennek a házi kedvtelésnek azonban radikális módon vet véget a Varadin-féle program-tervezet.

Jakab Géza.

Az aradi mozik mai műsora

CENTRAL: MIÉNK AZ ÉJSZAKA. Fantasztikus szerelmi történet, csodás szicíliai tájakról. Az automobilsport hőskölteménye. Német és olasz beszéd és ének. Tánca. Főszereplők: Charlotte Ander, Hans Albers és Walter Janssen. Kezdekör az ajtó bezártnak.

SELECT: Premier. NAGY FRIGYES. Történelmi kép Dina Grallá-lyal a főszerepben.

ABBAZIA - HOTEL REGINA STEFANIA

Vámmentes zóna. — Kellemes meleg téli tartózkodóhely. — Zene. — Olvasóterem. — Tánctérek. — Rádió. Hangosfilm a házban. — Pénz 45.— Lirától.

Tulajdonos: E. KUNZ, ugyanazon vezetés alatt: PALACE HOTEL.

HIREK

Csodát láttak a Szabadság-téren

Ma délelőtt a Szabadság-tér egyik sarkán nagy csoport szemlélte érdeklődéssel az eget. Izzagottan bökdösték egymást oldalba az emberek:

- Te látod?
- Mit?
- Azt a csillagot?
- Hol?
- Ott! A Stern Lipót háza felett!

Az érdeklődő nézi, nézi, sehohsem látja a jelzett csillagot, de azután addig mered az égre, míg végre felfedezi azt a kicsiny csillag-pontot! Negyedóra múlva már ötven-hatvan ember látta... emberek mentek, emberek jöttek... a piaci kofák rábították kosarukat valamelyik szomszédra és elszaladtak csillagot bámulni a vásárlók is oda tódultak... mert hát ez egy olyan csillag volt, amelyet az egész városban nem lehetett észrevenni — csak a Szabadság-tér sarkáról.

Tehát elől állottak a csillagnézők és azok között, akik később jöttek oda, már különböző verziók keltek szárnyra:

- Őstökös! — Dehogy: Meteor az...!
- Kigyulladt a Stern-ház teteje — mondták egyesek.

— Ott fönn nagy verekedés volt az egyik lakásban! — vétkék a jobban informáltak.

Voltak olyanok is, akik avatottan — mérenyletről beszéltek. Senkisémet látott semmit. De rendületlenül a magasba meredtek a tekintetek. A csillag feltedezői déltájban már messze jártak, a Szabadság-téren pedig a sarkon egyre gyűltek az emberek, akik már véres féltékenységi drámáról beszéltek. Csak délelben oszlott széjjel a tömeg és mindenki azul az érzéssel távozott, hogy valamilyen rendkívüli esemény történt a közelében. Csak éppen nem látta!

Az embernek eszébe jut a háboru eleje, amikor még ritkán láttak az emberek Zeppelint. És megtörtént, hogy néhány tréakedvelő fiatalember megállott az uccán és feszült figyelemmel szemlélte az eget.

— Ott a magasban, az a vékony, az a Zeppelin — közöttük egymással jó hangosan.

És hamarosan hatvan-hetven ember meredt az ég felé és a trétás ifjak már régen messze jártak, amikor a tömeg még mindig az eget nézte.

Valahogyan így történt a mai csillagvizsgálás is. Egyszerű kis tömegszuggerció az egész. És sokan talán még most is méltatlankodva fogják állítani, hogy ők igenis látták a csillagot. Ma délelben, a Szabadság-téren, közvetlenül a Stern-ház fölött. Az a kis ragyogó pont volt, tetszik tudni... (Mar.)

— Aradi meteorológiai jelentés. Január hó 19-én: Hőmérséklet: — 4, 0 C. Légnyomás: 753—759 mm. Nedvesség: 75—85%. Prognózis. Január 20-ra: Mérsékelt éjjeli fagy mellett, nappal változó, hideg idő, esetleg kisebb havazással.

— Dr. Lutai polgármester a kormányzónál. Lutai Cornel dr. polgármester holnap Temesvárra utazik, ahol különböző városi ügyekben folytat megbeszéléseket a kormányzósággal. A polgármester egyben a revíziós bizottságnál is eljár ama akció ügyében, amelyet — mint legutóbbi számunkban megírtuk — az ujaradiak a hidvám eltörlése érdekében indítottak meg.

— Niculescu Cristea lemondott a városi tanácsban viselt tisztségéről. Niculescu Cristea, az Arad-Brádi r.-t. volt vezérigazgatója, aki jogszerinti tagja a városi tanácsnak, ma benyújtotta lemondását tisztségéről, miután elköltözött Aradról. Helyébe a kereskedelmi és iparkamarának más tanácsost kell delegálnia.

— Temesvárnak 91.200 lakosa van. Temesvárról jelentik: A népszámláló lapok átvizsgálását a napokban fejezték be és megállapították, hogy Temesvárnak 91.200 lakosa van. Ez a szám a még elintézetlen lapokkal, néhány százal emelkedő jog.

Uj spanyol-járvány közeledik!

A spanyol-járvány megbénítja a hivatalok munkáját Franciaországban — 3300 beteg fekszik az osztrák főváros kórházaiban —

Párisból jelentik: Az influenza-járvány egyre terjed. Különösen Toulouseban ölt katasztrófális méreteket. A postai tisztviselők, a rendőrök és egyéb közalkalmazottaknak ugyszólván háromnegyed része beteg. Valószínűleg katonákat vezényelnek ki a rendőrök helyett. Az egészséges közisztviselők a felgyü-

lemlett munkát csak nagynehezen tudják ellátni.

Bécsből jelentik: A spanyol-járvány az osztrák fővárosban mindjobban előrehalad. A kórházak mind a 3300 ágyában spanyol-betegek fekszenek. A járvány eddig négy halálos áldozatot követelt. Köztük van Cerry Cecilia, a bécsi opera primaballerinája is.

Eltörte gerincét a vasárnapi sí-bajnok

Sulyos állapotban, élet-halál között lebeg a legénykedő levente-oktató a Rókus-kórházban — Az egykor híres Kovács-fiúk egyikét érte a végzetes sportbaleset

Budapestről jelentik: Sulyos baleset történt vasárnap délelőtt a hűvösvölgyi nagyreéten, ahol a leventék siversenyt tartottak. A versenyen részt vett a leventék egyik oktatója, Kovács Kornél postatakarékpénztári tisztviselő is. Kovács heves lefutás közben nekirohant egy fának, hanyattesett és eszméletlenül terült el a havon. A mentők, akiket ki-

hívtak hozzá, megállapították, hogy gerinctörést szenvedett. A szerencsétlenül járt levente-oktatót sulyos állapotban vitték be a Rókus-kórházba. Kovács Kornél, aki most 39 éves, egy időben sokat szerepelt a nyilvánosság előtt, egvike a híres Kovács-fivéreknek, akik a kommun utáni mozgalmakban élénk szerepet vittek és különféle akciók révén, sokat foglalkoztatták a közvéleményt.

— Aláírták a cseh-török kereskedelmi szerződést. Prágából jelentik: Ma aláírták Ankarában a csehszlovák-török kereskedelmi szerződést, amelyben a szerződő államok a legnagyobb kedvezményt biztosítják egymás áruinak. A szerződés két évre szól.

— Rágalom-hadjárat. Egy időnkint megjelenő aradi román újság arra figyelmeztet bennünket — inkább türelmetlen, sovén, mint udvarias, európai hangon, — hogy a liberálisok bucaresti-i lapja valamelyik számában újból megállapítja, (ki tudja hányadszor?) hogy az Aradi Közlönyt budapesti pénzzel szubvencionálják. Még pedig ezuttal maga Budapest fővárosa. Nem ellenőrizzük, hogy igaz-e amit az aradi lap mond, mert a szóbanforgó bucaresti-i libelis újság nap-nap után a legnagyobb könnyelműséggel gyártja a kisebbségek és a kisebbségi lapok elleni vádakát.

Hogy mi a megjegyzésünk rá?

Először az, hogy szemenszedett hazugság az egész.

Másodszor pedig az, hogy évek óta hiába várjuk, mikor lepleznek le végre egy kisebbségi lapot, amely igazi, valóban létező külföldi pénzen táplálkozik és nem olyanon, amely csak a rágalmazók fantáziájában terem.

— Széjjeltépték a mozivászonon a gyűlölt politikai alakját. Párisból jelentik: Az egyik nagykerületi moziban vetítés közben tegnap nagy botrány történt. A vászonon egy hirdató keretében Steeg-miniszterelnök alakja jelent meg, akinek látára a közönség egyrésze hangos tüntetésbe kezdett, a vászonhoz rohant s azt széjjeltépte. A filmet félbeszakították és az elősiető rendőrök, több tüntetőt letartóztattak.

Báli szezonra

csipkeokalmék, arany és színes Lamék, különféle selymek olesón beszerezhető

Grünberger L. és Társa

Bul. Reg. Maria 24. — Consum-könyvecskére is.

— Egymásnak rohant két vonat a hóviharban. Bostonból jelentik: A New-York és Boston között közlekedő gyorsvonat Readville állomás közelében, a nagy hóvihar következtében összeütközött egy helyi vonattal. Ötven utas sulyosan megsebesült.

— Autó szaladt neki az expressznek. Londontól jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt Felső-Egyiptomban, ahol egy autó neki-szaladt az expresszvonatnak, amely Kairó felé száguldott. Az összeütközés ereje az autót 600 yardnyira dobta, a benne volt hat utas a felismerhetetlenségig összezuzódott.

Unnepélyre, felolvasásra ne menjen el Anasztilla nélkül, mert megvédi a fertőzőes torokbántalmaktól, influenzától, Egy flóra ára 37 lej.

— Lemondott Arad megye választmányának alelnöke. Penovici Sever dr. Arad megye választmányának alelnöke, aki a megyei és városi permanens bizottságok képviselője volt a temesvári kormányzóság mellett működő revíziós bizottságban, ma lemondott tisztségéről. Az alelnök azzal indokolja meg lemondását, hogy munkája nem enged meg, miszerint hetenként többször Temesvárra utazzon és részt vegyen a revíziós bizottság ülésén. Popovici dr. helyébe a megyei és városi állandó választmányok január 31-én választják meg azt a tagot, akit a revíziós bizottságba delegálnak. Ez az állás rendkívül fontos, mert sok esetben történik, hogy a revíziós bizottság fontos aradi ügyek felett dönt, anélkül, hogy figyelembe venné Arad érdekeit. A bizottság aradi tagjának feladata megvédeni a város és megye érdekeit.

— Tüzriadalom a CFR-raktárban. Ma délelben egy izgatott hangú nő jelentette az aradi tüzoltóságnak telefonon, hogy az állomás mellett lévő CFR-raktárban tüz ütött ki. A tüzoltóság nagy apparátussal pár perc múlva a helyszínen termelt, ekkorra már azonban kiderült, hogy tüznek sehol nyoma sincs. A raktárban lévő irodában a kályha el volt romolva és abból sűrű füst tódult ki, amely az egész raktárhelyiséget megtöltötte. A helyiségben ekkor nem tartózkodott senki és amikor a tisztviselő be akart menni, a füst láttára azt hitte, hogy tüz van és ezért értesítette a tüzoltókat.

— Házasság. Winternitz Károly (Temesvár) vasárnap vezette oltárhoz Lissem Ilust, Lissem Sándor helybeli kereskedő leányát.

Steuer József (Lugos) és Groszmann Anna (Arad) folyó hó 19-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Rablótamadás történt az aradi állomás előtt. Feljelentést tett ma Szida Mihály m. k. lakos a rendőrségen. Tegnap éjjel az állomáson tartózkodott és éjjel egy óra után haza indult, mikor az állomáson levő autobusz-megálló előtt rátámadt Hanga György Str. Lae Barna 47. szám alatt lakó sófió, bicskájával beszeszurkálta és 200 lejt elvett tőle, majd pedig elmenekült. Szida Mihályt beszállították a kórházba, ahol sebeit bekötözték, majd pedig elbocsájtották. Az ügyben a vizsgálat folyik.

— A Baumgartner-díj új nyertesei. Budapestről jelentik: Tegnap délelőtt osztották ki a Baumgartner-féle alapítvány idei irodalmi díjait. A rossz gazdasági viszonyokra való tekintettel az idén 10 író helyett csak 8 kapta meg a díjakat. Ezuttal harmadszor kapták meg a díjat: Elek Artur, Tersánszky Jenő és Juhász Gyula, másodszor Erdélyi József, újak: Salgó Ernő, Révész Béla, Illés Gyula és Bartucz Lajos.

Székrekedés, bélrenyheség sok bajnak az okozója. Este 2—3 szem Artlin drágée reggelre könnyű, normális, bő ürülést idéz elő.

50.000 lejt nyert a kolozsvári mentők sorsjátékán az 58.727. számú sorsjegy

Egy váradi villamoskalauz a boldog tulajdonosa

Kolozsvárról jelentik: Vasárnap volt a kolozsvári mentősorsjegyek legújabb húzása, amelyen a következő nagyobb nyereményeket húzták ki: 50.000 lejt nyert az 58.727. szám, 25.000 lejt az 53.008. szám.

10.000 lejt nyertek: 131.847, 130.701, 95.116, 59.348, 49.653 és 23.420 számok. 2500 lejt nyertek: 123.314, 117.856, 113.138, 86.939, 82.586, 76.456, 74.289, 72.095, 15.319 és 14.082.

300 lejt nyertek: 146.216, 141.350, 139.992, 138.769, 138.659, 138.043, 138.041, 137.920, 136.718, 135.835, 134.081, 133.898, 133.505, 130.257, 126.660, 124.781, 123.205, 121.709, 121.640, 120.834, 119.750, 118.527, 118.298, 113.131, 104.824, 103.298, 102.622, 101.855, 98.027, 97.944, 94.792, 94.527, 92.474, 92.014, 88.705, 87.991, 84.828, 84.002, 83.778, 82.698, 80.240, 80.030, 78.832, 75.059, 74.668, 73.989, 71.459, 71.439, 70.464, 69.633, 68.849, 64.979, 62.197, 61.802, 53.786, 53.279, 52.754, 50.890, 49.261, 47.417, 47.352, 46.559, 46.529, 46.446, 46.282, 43.987, 43.372, 42.282, 42.883, 41.534, 49.770, 39.507, 30.763, 35.672, 34.02, 33.638, 31.780, 30.352, 27.276, 21.423, 20.190, 19.572, 19.305, 18.275, 18.139, 17.883, 17.120, 16.030, 15.747, 14.566, 15.810, 14.762, 8534, 7546, 3081, 2629, 14.601, 1220, 969 és 368 számok. Kihúztak ezenkívül még számos 150 lejes nyereményt is.

Kieszelt mese a lőkösházai postarablás! Szegedről jelentik: A lőkösházai postai alkalmazott kirablására vonatkozólag, a rendőrség mára megállapította, hogy az egész rablás kieszelt mese és az eltűnt pénzeslevél elrablását maga a „megtámadott” postai küldőne találta ki, hogy az értéklevelet ellophassa. A 3000 pengős levelet, a postaszákkal együtt, a rendőrség a küldőne padlásán megtalálta. Letartóztatásba helyezték.

Ötszáz pengő a postarablók nyomravezetőjének. Budapestről jelentik: Az álarcos rablások ügyében ezideig nem mutatkozik jelentősebb eredmény. Egy játékaru-kereskedő ma bejelentette a rendőrségen, hogy egy magas férfi a napokban álarcot vásárolt nála. Közlebbi felvilágosítást azonban nem tudott adni. — Egyébként a hatóságok 500 pengő jutalmat tűztek ki annak, aki a Gubacsi-úti posta vagy a Kinizsi-uccai autógarázs rablásának teteseiről felvilágosítást szolgáltat a rendőrségnek.

Az aradi Iparosotthon műsoros estéje. Az aradi Iparosotthon műkedvelői vasárnap este kilenc órakor ismét különösen sikerült estélyt rendeztek. Az Iparosotthon nagyszerű ez alkalommal is zsúfolásig megtöltötte a közönség, amely a műsor minden egyes számát lelkesen megtapsolta. Schusztér Bözsi temperamentumos román tánc, Biheller Miklós hegedű- és Hubert Janka zongoraszáma meleg sikert aratott. Gartner Lenke, Kozma Anikó ötletes groteszk táncát Gartner Elza kísérte nagy hozzájárulással. Grünwald László és Szilágyi Gyula kétkezesét, Friedmann Elzusa orosz táncát, Petőfi Sándor stepp-táncát, Grünwald László klasszikus zongoraszáma lelkes tapsal honorálta a közönség. — A gazdag műsor végére volt beüllesztve Vadnai László kitűnően sikerült „Pipogya fráter” című egyfelvonásosa. A darab szereplői: Boros Frigyes, Gál Iliás, Gaáli László, Spitz Lajos, Gál Bözsi, Diósi Lajos és Dennich Nusi nagyszerű össziátékot produkáltak. Műsor után tánc volt, amely a késő reggeli órákig tartott.

Halálozás. Roth Arminné szül. Weisz Hanna Nádason január 18-án meghalt. Temetése január 20-án délután fél 3 órakor lesz az aradi izr. temető halottasházából.

Öngyilkos aggastyán. Serbasic Simon 69 éves alsósímanázi gazdálkodó tegnap a kora hajnali órákban az udvarán levő kúthoz ugrott. Mire feltét észrevették, már halott volt. Az aggastyán folytonosan betegeskedett és valószínűleg látják, hogy efelettjé elkeseredésében választotta a halált.

Reggel és uzsonna Ovomaltine nélkül nem lehet élni.

LEGUJABB

Leugrott lakása negyedik emeletéről

a „Magyar Általános Hitelbank” budapesti cégvezetője

Azonnal szörnyethalt a szerencsétlen ember — Allitól anyagi zavarai elől menekült a halálba

Budapestről jelentik: Rainer Artur, a Magyar Általános Hitelbank 42 éves cégvezetője, leugrott Tátra-ucca 20. számú házban levő lakásának negyedik emeletéről és szörnyen halt. Az öngyilkos cégvezető a következő tartalmú bucsulevelet hagyta hátra:

— Itt kell hagynom az életet, bocsássatok meg.

Az öngyilkosság oka még ismeretlen, allitól anyagi zavarok kergették a halálba a főtisztviselőt.

Franciaország tovább legyverkezik

A volt hadügyminiszter még az ellenzéken is megszavazta az újabb katonai beruházások javaslatát — Miért kell még emelni a francia katonai készültséget?

Párisból jelentik: Maginot volt hadügyminiszter ma nyilatkozott a Paris Midi című lapnak és kijelentette, hogy Franciaország katonai felkészültségét emelni kell és

ezért — dacára annak, hogy ellenzéke a kormánynak — megszavazza az összes katonai beruházásokat, amelyeket a parlament elé terjesztenek.

Balsors üldözi a zangol repülőket. Londomból jelentik: A winchesteri repülőtéren lezuhant egy bombavető repülőgép. A lapok ezzel kapcsolatosan megállapítják, hogy az idén ez az ötödik hasonló katasztrófa, amely az angol légi haderőt éri. A katasztrófának eddig egy halott és 18 sebesült áldozata volt.

Ütögette a srápnell. Milanóból jelentik: Isonzó mellett egy kis falucskában, San Pietrobán a mezőn egy parasztember srápnell talált, amely még a háborúból maradt vissza. Nem tudta, hogy mitévő legyen vele és hazavitte lakásába, ahol ütögetni próbálta. A srápnell az ütések következtében felrobbant és úgy a parasztot, mint egy barátját, valamint három gyermeket a darabjai szétszaggatták.

Életveszélyes fenyegetés miatt elítélték Threisz Mihályt. Temesvárról jelentik: Tegnap hirdette ki a törvényszék az ítéletet Threisz Mihály volt zombolyai téglagyáros ügyében, aki a múlt évben vadászfegyverrel a kezében beállított egy temesvári német pénzügyi helyiségébe, ahol életveszélyesen megfenyegette a bank két vezető emberét. A bíróság a napokban tárgyalta le az ügyet és mára maradt az ítélethirdetés. A zsarolás vádjára alól a bíróság felmentette a volt téglagyárost és csak életveszélyes fenyegetés, valamint becsületsértés vétségében mondta ki büntetésre és ezért 15 napi elzárásra és 6000 lei pénzbüntetésre ítélte Threiszot. A pénzbüntetés nem fizetés esetén 120 napi fogházra átváltoztatható. Az ítélet kihirdetése után a bank képviselője Threisz azonnali letartóztatását kérte, de a bíróság a kérelmet elutasította. A felek az ítéletet megelégedettek.

Öngyilkosság — családi viszály miatt. Ma reggel felakasztva találták Faur George Jososeli, harminckétéves gazdálkodót, aki egy vastag kocsilánra akasztotta fel magát. Azonnal előhívott dr. Babutia orvos már csak a beállott halált konstataulta. Az öngyilkosságot családi viszály okozta.

Idegesség, fejfájás, álmatlanság, szédülés, bágyadság, levertség, félelemérzések esetében a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz kitűnő háziszert, amely az emésztőszervekből eredő zavarok nagy részét megszünteti s visszaadja a testnek és szellemnek régi munkaképességét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a **Ferenc József** víz öreg embereknek is megbízhatóan és minden fájdalom nélkül hat. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Katonai okmányok felülvizsgálása. A hadkiegészítő parancsnokság közli, hogy mindazok, akik december 18-ig nem jelentik meg a katonai okmányokat felülvizsgáló bizottság előtt, azok 1931. január 31-ig a városban mutathatják fel utólag igazolványaikat.

Wizo. Ma, kedden délután tartja rendkívül érdekes előadását dr. Falus Lajos. Előadásának tárgya: Makkai Lajos.

Hirtelen halál. Özvegy Kovács Gáborné pankorai lakosnő az uccán hirtelen öszszesett és meghalt. A gyorsan előhívott orvos konstataulta a beállott halált, melyet szívszélhűdés okozott.

A kartellek konjunkturája. A gazdasági válság tömörülésre kényszerítette azokat a vállalatokat, amelyek külön-külön és egymással szemben állva olyan versenyre készülnek, amely lassanként felőrli erejüket. Ezzel a kérdéssel foglalkozik a Consum január 18-i legújabb száma, amely nagyipari alapításokról, kereskedelmi tranzakciókról és a pénzpiacra beállott változásokról számol be, közli ezenkívül a Román Mezőgazdasági Bank felállítására vonatkozó törvényjavaslatot és folytatja a készülő új kereskedelmi törvényről megkezdett ankétját. Ugyanilyen érdeklődésre tarthat számot a közlekedési törvény végrehajtás utasításának szövege. Kérjen mutatvány, számot a kiadóhivataltól: Cluj, Str. Iuliu Maniu 3.

AAC tea-estély január 31-én a Központban. Meghívó felmutatása kötelező. Tagok és családtagjaik részére a tagsági igazolvány meghívót helvettesít.

Dr. Lakatos badeni szanatóriuma Wien mellett egész télen teljesen üzemben. Összes diéták, külön szivosztály. A legnagyobb komfort, klinikai kezelés mellett a megfelelő szórakozások. Mérsékelt egységárak úgy a pensio, mint a kezelésekre vonatkozólag.

FILM KÖZLÖNY

Miénk az éjszaka!

(Hangos sport-filmbemutató a Central-mozgóban.)

A sport hódít. Már a hangosfilmek sorába is bevonult a diadalmas sport. A Central-mozgó újdonsága, a „Mienk az éjszaka” az autósportot favorizálja. Motorberregés, 120-as tempóban száguldó versenykocsik, karambol. Egy regényes szerelem számai szövődnek egy szibillai kis kunyhóban a szerencsétlenül járt versenyző és az ismeretlen életmentő között. A gépgyár lübbörgő zajában, táncstermek, bál éjszakák mámoros bódulatán keresztül folytatódik a flört, míg ismét csak a versenypályán, a „Halálszakadék” fölött érkezőnek el a szerelmének a finishez. Gyönyörű felvételek és szinte fantasztikus pompájú beállítások dícsérik Carl Froehlich rendezői munkáját. A n. d. Charlotte kifejező, úgy a vidám, mint a drámai jelenetekben helyesen átérzett játéka, szépsége és úde fiatalága jólesően hatottak. Hans Albers, ez az elegáns, halkszavú művész úgy tud bánni a hangjával, ahogyan még igazán kevés színészt hallottunk. Walther Janssent jól ismerjük, mint a „Zwei Herzen im dreiviertel Takt” zeneszerzőjét. Bár ebben a filmben passzív szerep jutott neki, finom modorával szerényen illeszkedett bele a kitűnő együttesbe. Külön érdekessége a filmnek, hogy a német beszéd mellett zengő olasz párbeszéd és dalok is gyönyörködtették a közönséget.

Rejtélyes gyilkosság Székudvaron

Miscuta János gazdálkodót felakasztva, holtan találták — A nyomozás megállapította, hogy gyilkosság történt — Popovici János aradi ügyész a helyszínen

Az aradmegyei Székudvar községnek szomorú szenzációja van. Két nappal ezelőtt a székudvari csendőrség részletes jelentést küldött az aradi ügyészséghez, amelyben arról számolt be, hogy január 16-án, vagyis az elmúlt pénteken reggel, Miscuta János székudvari gazdálkodót holtan találták meg lakásán. A szerencsétlen ember a jelentés szerint a plafongerendára akasztotta föl magát. A gazdálkodó hozzátartozói, vagyis felesége és egyetlen gyermeke az esetet megelőző napon Aradon tartózkodott, ahová egy tanuidézés szólította őket. Amikor visszatértek Székudvarra, zárt ajtókra találtak, majd amikor felcsitították az ajtót, ott találták a szobában Miscuta János kihalt holttestét.

Az első pillanatokban úgy látszott, hogy öngyilkosságról van szó, miután azonban a gazdálkodónak semmi oka nem lehetett arra, hogy önként véget vessen életének, a székudvari csendőrség tüzetes vizsgálatot tartott és olyan gyanús körülményeket talált, hogy a gazdálkodó holttestének felboncolását kérte az aradi ügyészségtől.

Tegnap délelőtt járt kint a helyszínen Popovici János ügyész. A helyszíni vizsgálat megejtése és a tanúk kihallgatása után, másította dr. Wagner György körorvost a boncolás végrehajtására. A holttest nyakán fojtogatótól származó véraláfutást konstatált a boncoló körorvos, ezenkívül nem volt megállapítható egy olyan lélektani funkció sem, amely pedig olyan embernél, akinek teste élő állapotban kerül a hurokba, elmaradhatatlan. A további boncolás során azután teljesen beigazolódtott a csendőrség feltevése. A holttest gégeporca nem szorult össze, mint az akasztott embernél, hanem látható külerőszak folytán összetört.

Miután Miscuta János gazdálkodó házából semmi sem tűnt el, minden holmiját a legnagyobb rendben találták, ezért a csendőrségnek az a feltevése, hogy Miscuta Jánost felbujtásra gyilkolták meg. A székudvari csendőrség nyomozása most abban az irányban folyik, hogy kinek lehetett érdeke eltenni láb alól a gazdálkodót.

Egy jubileum margójára

Négyszáz éve hozta be Jean Nicot a dohányt Európába — Oroszország és Törökország egykor halállal büntette a nicotin élvezőit

A 400.-edik évfordulón találták fel a nicotinmentesítő instrumentumot

Ezekben a hetekben egy érdekes jubileumról emlékezett meg a világsajtó. Nemrég mult el négyszáz esztendeje annak, hogy Jean Nicot révén Európában is ismeretessé vált és elterjedt a dohány. Linné a halhatatlan svéd tudós és növényvilágunk keresztapja százötven évvel később erről a Jean Nicotról nevezte el a dohányt nikotijának. A román sajtó vajmi kevés figyelmet fordított erre a jubileumra. Minthogy azonban a romániai dohányzás története jelentős fordulat előtt áll, nem lesz érdektelen, ha rövid kis visszapillantást vetünk a dohány történelmi útjára.

A dohánynövény létezéséről először Columbus Kristóf hozott hírt Európába, aki 1492-ben megfigyelte, hogy Guanahani sziget indiánus benszülőttei a szárított dohányleveleket kukoricahejbe csavarják és azt meggyújtva szíjják. A Columbus által Haiti szigeten visszahagyott Pane páter is hasonló megfigyelést eszközölt. Jó néhány évnek kellett azonban elteltie, amíg ez az új fajta növény Európában is ismeretessé vált. Az érdem Jean Nicotot illeti, aki ezidőtájt Franciaország követe volt a portugál udvarnál. A francia követ egy portugál matrótól néhány dohánypalántát kapott, aki azokat Floridából hozta magával. Nicot ezeket a palántákat kertjében elültette s rendkívül gondval vigyázott az új növény fejlődésére. Jean Nicot ugyanis meg volt győződve róla, hogy a dohányleveleknek rendkívüli gyógyhatásuk van.

Amerika után a dohányt fedezte fel Kolombus

Erdélyben, ahova az első dohányültetvényt Bornemissza Pál püspök hozatta Franciaországból, az 1667. évi tordai országgyűlés szigorú büntetés mellett tiltotta meg a dohányzást. A legborzalmasabban azonban Oroszországban és Törökországban üldözték a dohányzást. Oroszországban Fedorovics Mihály cár alatt, Törökországban pedig IV. Murát szultán alatt halálbüntetést sújtották a dohányzást.

A dohányzás nagy vonzerejére misem jellemzőbb, mint az a tény, hogy az emberek életük veszélyeztetése árán is ragaszkodtak ehhez az élvezethez és a fenyegető filalmak és súlyos büntetések ellenére is egyre növekedett azoknak száma, akik ennek a szenvedélynek hódoltak. Először főként az arisztokrácia körében lett otthonos (ki nem emlékszik Nagy Frigyes dohánykollégiumára?) de aztán bevonult a szélesebb néprétegek közé és ma már a világ minden táján öregek és fiatalok, nők és

Az udvarias követ néhány palántát külön futárral küldött el királynőjének, Medici Katalinnak, aki később hugenotta üldözése és a Szent Bertalan éjszaka megrendezése révén vált hírhedtté. Amikor nemsokára II. Ferenc francia király megbetegedett és súlyos fejfájásról panaszkodott, anyja, Medici Katalin összetört dohánylevelet ajánlott gyógyszerül, hogy azt szívia fel az orrán keresztül. A történelem nem emlékezik meg arról, hogy milyen hatása volt az új gyógyszernek, tény azonban, hogy II. Ferenc még ugyanabban az évben meghalt. Mindennek ellenére hosszú ideig használták a dohányt mint gyógyszert fej- és fogfájás ellen, de főleg mint dezinficiáló szert nyitott sebekre. Egy időben csak patikában volt szabad árusítani a dohányt, mégpedig orvosi rendelre.

Jellemző a dohány történelmi útjára, hogy alig másfél századdal annak elterjedése után úgy az egyházi, mint a világi hatalmak üldözni kezdték a dohánynak bármilyen formában való használatát és a mai dohányosok közül bizonyára kevesen gondolnak arra, hogy volt idő, amikor ezért az élvezetért halálbüntetés járt. VIII. Orbán pápa 1624-ben egyházi átokkal sújtotta a dohányzást és ezt az átkot csak száz évvel később oldotta föl XIII. Benedek pápa, aki maga is szenvedélyes dohányos volt. Svájcban büntetésrel sújtották a dohányosokat és minthogy ez a deliktum egyre gyakoribbá vált, külön dohánybíróságokat állítottak fel.

férfiak, tartozzanak bármely osztályhoz és bármely foglalkozási ághoz, tömegesen hódolnak ennek a kellemes szenvedélynek. Kevés árucikk futott be ilyen rövid idő alatt ilyen szédületes karriert, különösen ha meggondoljuk, hogy ma már az emberiség többet költ el dohányra, mint kenyérre. Ennek megfelelően a dohány az államok háztartásában is rendkívül jelentős szerepet játszik és elképzelni is nehéz volna, hogy milyen katasztrófális hatást váltana ki, ha valamilyen oknál fogva máholnapra megszűnne a dohányfogyasztás.

Amilyen mértékben lett urrá az emberek millióinál ez a szenvedély, olyan mértékben derült ki annak káros hatása is. A mérsékelt dohányzást ugyan megszokja az egészséges szervezet, de a túlzásba vitt dohányzás mindenkinek megárt. És vajon ki nem tölöz többé-kevésbé ezen a téren? Érdekes véletlen a sorsnak, hogy éppen a dohány négyszáz éves jubileumán talált fel két zseniális bécsi

vegyész egy olyan instrumentumot, amely megszabadítja a dohányt káros hatásaitól azáltal, hogy kivonja belőle a nikotint, még pedig olyképen, hogy a dohány kellemes íze és aromája semmiben sem szenved alatta. Ez a találmány valóságos forradalmat jelent a dohányzás történetében és azokban az országokban, ahol ezt a nikotinmentesítési eljárást a gyakorlatban alkalmazzák, jelentős mértékben emelkedett a dohányfogyasztás.

Ugy értesülünk, hogy a román dohánymonopólium vezetősége is beszerzett ilyen gépeket és a romániai dohányosok nagy örömeire rövidesen nálunk is kaphatók lesznek a nikotinmentesített dohányárak.

Gyermekünnep az aradi Iparosotthonban

Friedmann Imréné növendékeinek nagysikerű előadása

Vidám gyermekkacaj visszhangzott tegnap délután az aradi Iparos Otthon nagytermében. Csöppségek tömege várta lázas izgalommal a gyermekelőadás megkezdését. Friedmann Imréné magánóvodájának növendékel igazolták szereplésükkel azt, hogy egy kiváló gyermekpedagógus gondos felügyelete alatt tanultak nyelveket, gyarapították tudásukat. Az apró növendékek ügyesen, kedvesen és függetlenül mozogtak, táncoltak, szavaltak, énekeltek a színpadon és a közönség, amelynek nagyrésze szintén gyermekekből állott, nem győzte eleget tapsolni a csöpp művészeket, akik különben a kiállított kézügyességi tárgyaknál is megmutatták, hogy ezirányú felkészültségük is minden elismerést kiérdemel.

Az előadás Friedmann Imréné megnyitó beszédével kezdődött, amelyben röviden, tömören rávilágított arra, hogy milyen nagy problémáját képezi a mai kornak a gyermek, akivel a szülőnek nincs elég ideje és talán túrelme sem foglalkozni. Utána perfékt román nyelven Berkovits Dusi és német nyelven Haller Kató mondott kedvesen prólógot. Ezután kis színdarabok, páros jelenetek következtek, melyekben sok tapsot kapott Reichenberger Lilly és Bartolovics Frédy, ötletes volt a pólyás babák jelenete, amelyben Cuban Elfride, Salz Erwin, Haasz Manci, Boros Gyuri, Kissman Szidi, Földes Tomy, Szenes Bella és Beregi Gyuri énekeltek. Graciózan leített el egy spanyol táncot Szenes Bella, Reichenberger Zsuzsika és Beregi Gyuri nagyokhoz illő komolysággal adtak elő egy családi jelenetet. Külön kell megemlékeznünk Haasz Manci „Püppchen im Regen“ című jelenetéről, amelyet az alig három hete tanuló kislány kitünő németiséggel, kedves hangon adott elő. Az óvoda egyik legtehetségesebb és legbátrabb tanítványa Boros Gyuri, aki sok tapsot és csokládét kapott Cuban Elfriddel előadott jelenetében. Két kis „cigány“, Berkovits Dusi és Hirsch Laci perdiült ezután színpadra és egy tüzes ütemű táncot leített. Frenetikus sikert aratott Constantinescu Gigi ügyesen, tehetségesen előadott román táncával és sok tapsot kapott Feinkuchen Sári és Annus groteszk táncái. Szinte művészi teljesítmény volt Scholtz Baby Frühlingserwachen című olasztikus tánca is. Nagyon ügyes volt Weiss Robi meglepetést-keltő „nöimitációja“ is. A Kaffieckraenzchen-ben pompás együttes szerepelt: Komlós Iby, a tehetséges „gazdaasszony“ és barátai: Steinherr Zsuzsi, Lorenz Ági és Bittó Hilda.

Kiemelkedő pontja volt az előadásnak a sok fáradsággal betanított művésziösen összeállított, több felvonásból álló „Piroska és a farkas“ című mesejáték, amelyben külön ki kell emelnünk Ligeti Tildus balett-táncát és Friedmann Elza és Iby bájos babajelenetét. A szereplők közül sok tapsot érdemelték és kaptak Friedmann Iby, Scholtz Baby, Rottár Mady, Földes Magda, Constantinescu Gigi, Sandu Minole, Valco Roby, Lorenz Ági, Miklós Ella, Erdős Lacika, Gergely Jancsi, Cizici Kornél, Bittó Hilda és Schwartz Hédy. Ügyesek voltak még: Kardos Imi, Zuckermann Elemér, Saltz Ervin, Nagy Péter, Hell Béla, Amtmann Lini, Peusner Osi, Markovits Pista, Wiesel Tibl, Pretz Gaby, Herold Gitti, Doszpod Laci.

A román számok ügyes betanítása az óvoda agilis román tanítónőjének érdeme.

Pamfil Seicaru a közép-európai unióról tartott előadást Aradon

Az áldozati adóval nem lehet célt érni. — A fekete-szeszesekről. — Európának védekeznie kell a bolsevista veszély ellen.

Alacsony, napbarnította arcu, oroszlásörényhajzatu, élénken gesztikuláló személyiség szólalt meg vasárnap délelőtt az aradi Kulturpalota dobogójáról. Pamfil Seicaru kamarai képviselő, publicista beszélt a természet zsufolásig megtöltő közönséghez a jelen nagy problémáiról. Az eseményekben élő újságírónak minden lelki tulajdonságával boncolgatta a problémákat, nem vitézkedett, nem etette haligatóit hazafias frázisokkal, nem szidta a kisebbségeket, hanem logikusan beszélt.

Bélvizonyaink boncolgatásánál elsősorban az áldozati adóról emlékezett meg, kritizálta a pénzügyminisztert, aki olyan naív, hogy a hivatalnokok áldozati adójával akar célhoz érni, holott a fekete-szeszesekkel szemben, akik pedig milliókkal károsítják meg az államot, teljesen tehetetlen. Az agrárproblémáról szólva kifejtette, hogy a háboru alatti agrárkonjunkturát az industrializált amerikai mezőgazdaság használta ki és a földosztás dacára sem volt képes a román nép lépést tartani az amerikai tempóban. Hibáztatta, hogy az állam nem állt feladata magasztán, minden erejével az ipar kiépítésén fáradozott és a mezőgazdaságot csak hitegette.

A Briand-féle koncepcióról szólva ugyan csak hibákat lát a publicista: az európai unió gondolatát szerinte nem politikai propagandával kellett volna bevezetni, hanem elsősorban a népeket kellett volna megbarátkoztatni az ideológia eszméjével. Pamfil Seicaru szerint egyedüli lehetőség Európa gazdasági föderációja, egyelőre Közép-európaé, ebből kell kinőni későbbben egy általános európai gazdasági szövetségnek. A német államok szövetségének példájára hivatkozik, majd megállapítja, hogy a volt osztrák-magyar monarchia egy gazdasági egység volt, ahol 50 millió ember — habár különböző nemzetekhez tartoztak — nagyszerűen élt egy gazdasági fedél alatt. Arra a végkonklúzióra jutott, hogy Európának védekeznie kell a bolsevista veszély ellen, amely komolyan fenyegeti Európát. Ótát közé kell szorítani a nyomort, mert a kommunizmusnak nincs hathatósabb propagátora, mint a tömegnyomór.

A nagyszámú hallgatóság a fejtegetéseket nagy figyelemmel kísérte és élénk tapsal honorálta a kiváló előadót.

Pasteur-intézet felállítását tervezik Aradon

Messzemenő kombinációkat fűznek orvosi körökben Botez Nicolae dr. aradi látogatásához.

Rendkívül érdekes vendége volt tegnap Aradnak. Dr. Botez Nicolae, a kolozsvári egyetem tanára, az ottani Pasteur-intézet igazgatója tegnap délután hat órakor tanulságos előadást tartott a gyermekek általános neveléséről. Az előadás az Astra-kultúregyesület rendezésében zajlott le és azon az aradi román társadalom színe-java részt vett. — Dr. Botez Nicolae aradi látogatását egyes körök azzal hozzák kapcsolatba, hogy a neves egyetemi tanár megbeszéléseket folytatott egy Aradon felállítandó Pasteur-intézetre vonatkozólag. Az érdekes ügyvel kapcsolatban illetékes helyen érdeklődtünk, ahol azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az ügy könnyen a megvalósulás stádiumába juthat. Tekintettel arra, hogy Románia mindössze négy Pasteur-intézettel rendelkezik, már régebben felmerült a terv, hogy egy ötödiket is felállítsanak. Az intézet felépítéséhez szükséges összeg hírt szerint már össze is gyűlt és most csak az akérdés, hogy hol is építsék fel az intézetet. Két város — Arad és Temesvár — került eddig kombinációba. Arad előnyben van, mivel vasúti gócpont. Viszont sok híve van Temesvárnak is, mert ez a város közelebb esik a Regálhoz. — Döntés az ügyben még nem történt. Azonban ennek a kérdésnek is rövidesen el kell dölnie, mivel az építkezések — az eddigi tervek szerint — tavasszal minden fel szerint megkezdődnek.

Kolozsvári Mentők készpénzsorsjátéka.

V-ik osztály huzása február 2-án.

Kapható Aradon minden jobb trafikban.

Vidéki rendeléseket 117 lej előzetes beküldése ellenében még az egyes huzási napokon is eszközli a Sorsjegyiroda, Cluj, Str. Memorandului 16. és a főbizományos: Eckstein Tivadar, Arad, Str. Ioan Weitzer 12. (volt Vas-ucca).

Következő huzások: február 15., március 1., 15., 25. és április 1.

Elkészült a Magyar Bál nagyarányu haditerve

a legragyogóbb farsangi táncmulatság címének elnyerésére, Ezerféle kedves meglepetést készít elő a gondos rendezőbizottság — Arad egész hölgytársadalma részt vesz az előkészítő munkálatokban

A február hetedik Magyar Bál megszervezése érdekében megmozdult Aradváros magyar társadalma. Egymást érik a különböző hölgyértekezletek, amelyeken a legaprólékosabban megtárgyalják azokat a részleteket, amik a bál sikerét fokozhatják. Tegnap Vásárhelyi Jankánál, a jótékonsági akciókban ismert nevű aradi uriaszonnynál volt értekezlet, aki betegesen is nagy lendülettel vesz részt a bál előkészítésének fáradságos és nagy körülményesítő igénylő munkájában.

A bál lefolyásának tervezete már készen áll és a napokban megkezdődik az a munka, amely valósággá érleli a nagyszabású előkészületeket. Több esztendőn keresztül a Fehér Keresztben volt a Magyar Bálnak színhelye. Az idén első évben bérli ki a rendezőbizottság a Központi Szálloda bálhelyiségeit.

A közönség támogatására jogosan tart igényt a Magyar Párt és a bál rendezősége, amennyiben a tiszta jövedelem ismét azoknak az ifjaknak egyetemi tanulmányait segíti elő, akik a sors mostoha körülményei között kénytelenek lennének lemondani továbbtanulásuk-

Egy bál, ahol a rendezőség a közönség zsebét kiméli

Az viszont már megállapítást nyert, hogy a szálloda termeiben hogyan helyezik el az egyes sátrakat. A téli kertben a büffekhez, a pezsgő- és a cukrászda-sátorhoz fordulhat kitűnő elemózsiáért, a tánctermet és a téli kertet összekötő helyiségben feketekávé, szolgálnak fel, a báltermen tuli régi klub-étterem helyiségében pedig a borozó kap elhelyezést. A többi sátrakra vonatkozólag nincs pontos beosztás. Tekintettel arra, hogy a régi étterem konyhája a rendezőség rendelkezésére áll, a hölgyek egyedül látják el a közönség ételmezését és nem biznak meg vendéglőst az ételek elkészítésével. Érdekes meglepetése lesz a bálnak, hogy friss farsangi fánk is terítékre kerülnek, amelyek most kiváltképpen aktuálisak. Reggel pedig a mulatósbak és a jó bort inkább kedvelők, korhelylevest is kapnak.

A rendezőség nagy súlyt fektet arra, hogy a nehéz viszonyok miatt a közönség ne verje tulzott költsékezésbe magát és éppen ezért állt a régi szokásoktól, hogy különböző kisebb eladási cikkeket hozzon forgalomba. Emiatt kizsorul a bálból az idén a lufballon és a mézeskalács. A belépti díjat is mindössze 60 lejben állapította meg, hogy ezzel is élénk tanujelét adja annak, hogy a magyar közönség legszelebb rétegeinek megmozdítására törekszik a bál megrendezésékor.

A leglelkesebb magyar asszonyok és lányok

A Magyar Bál érdekében Vásárhelyi Janka fővédnökönél megtartott ülés folytatásaképpen ma délután 6 órakor a Magyar Párt helyiségében tartott a magyar társadalom hölgyközönsége lelkes és népes gyűlést. Az ülésen dr. Barabás Béla elnökölt és azon megjelentek dr. Andó Józsefné, dr. Borsos Béláné, Balajty Györgyné, Boros Károlyné, Bartha Jánosné, Balázs Magda, Balázs Jánosné, dr. Barabás Béláné, Dömötör Lászlóné, Dömötör Bertalanné, Dániel Kamilla, Fischer Mihályné, Grosz Józsefné, Gérecz Károlyné, Zs. Horváth Lajosné, Kucsera Jánosné, Kohut nővérek, Kovács Ödöné, Kalmár Lászlóné.

ról, ha a magyarság nem nyujtana segédkezet. A nemes cél érdekében a rendezőség reményli is, hogy a bál áttöri a nehéz gazdasági viszonyok bástyafalát, mely elzárja az aradi magyar közönséget, hogy költségesebb szórakozásokban részt vegyen.

Az értekezleten az egyes sátrak beosztását tárgyalták meg. Az egyik büffének a vezetését a Polgári Jótékony Nőegylet vállalta magára, míg a másikat, amelyben huszlejes árért csomagolt ételeket lehet majd vásárolni, a Szociális Misszó Társulat vezeti. A cukrászda irányítását ezuttal is a Zsidó Jótékony Nőegylet látja el, a sör- és virslis-sátorban a református és lutheránus nőegyletek hölgyei fognak majd szorgoskodni, a borozóban pedig az aradi iparos hölgytársadalom vezetői gondoskodnak arról, hogy a pompás falatok után bőven legyen a Hegyalja kitűnő termése. Ezekon kívül felvonulnak a tavalyi sátorkreációk: a pezsgő, feketekávé, konfetti, trafik-sátrak is, de ezeknek vezetésére vonatkozólag még nem történt döntés.

Kneffel Béláné, Kender Andorné, Köteles Erzsébet, Kabdebó Istvánné, Minoff Paula, Mellicher Erzsébet, Neszmerák Gyuláné, Nagy Istvánné, Popp Vilmosné, Holtz Józsefné, Holtz Margit, dr. Parecz Béláné, Steinitzer Zseni, dr. Simó Károlyné, Soltz Gyuláné, Szondy Gézné, Sztankovits Istvánné, Wolff Gyuláné és a párt társadalmi szakosztálya.

Mindenki tudása legjavával szolgál

Az ülés megnyitása után Steinitzer Zseni Vásárhelyi Janka fővédnökönő üzenetét közölte a megjelentekkel, amelyben arra kéri a magyar társadalmat, hogy a bál érdekében történő megmozdulásában mindenki erejének teljes latbavetésével vegyen részt és segítse elő a már előre látható erkölcsi és anyagi sikert. Az üzenetet a gyűlés a nagynevű fővédnökönő tiszteletéhez méltóan, csendben hallgatta és őt a legteljesebb odaadásáról biztosította. Majd elfogadták a Vásárhelyi Jankánál lefolyt értekezleten létrejött sátor-bosztási tervezetét. Elhatározták, hogy az újabb gyűlést január 28-án, szerdai napon délután 5 órakor tartják meg és utána a megjelentek lelkes hangulatban oszlottak szét.

INGYEN KAPJA

• hó végéig

AZ ARADI KÖZLÖNY-T,

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1931. február 1-től számítjuk.

Rabszolgahajcsárok az orosz kényszer- munka telepeken

Testi fenytések. A falvak kényszermunkája.
Ujabb borzalmak az orosz dumping-pokolból

Londonból jelentik: Az angol sajtó helsinki jelentések alapján közli Lukin Nicolaj orosz Karéliából menekült erdőmérnöknek a finn hatóságok előtt eskü alatt tett vallomását a szovjet erdőirtási kényszermunkatelepein uralkodó állapotokról. Lukin előadja, hogy a karéliai szovjeterdőségek kiterjedése hét-nyolc millió hektár, aminek jórésze teljesen lakatlan vadon, ahol szabadmunkás egyáltalán nem hajlandó dolgozni; ezért a börtönügyi tanács 1929-ben hétezer foglyot vezényelt ki oda. Szolovjebből pedig harmadfelezer foglyot hoztak. Az ut jelentékeny részét gyalog tették meg, naponként legalább harminc kilométert menetelve. A fogolymunkások egész élelmézése: főtt káposztalevelek, igen kevés árpa és néha egy kis hus, vagy halkonzerv. A foglyok közt közönséges gonosztevők is és politikai elítéltek is vannak és

a munkacsoporthok alakításánál az örököt tulnyomórészt a gonosztevők sorából veszik.

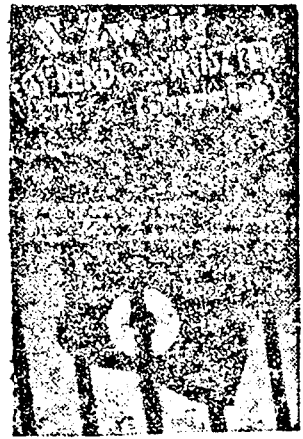
A munka rendkívül súlyos, reggel nyolc órakor kezdődik és aki nem végzi el a kirótt napi minimális munkamennyiséget, kegyetlenül megbüntetik. A büntetések az élelmiszertartalom megvonásával kezdődnek és testi bántalmazásig, sőt súlyos testi sértésig fokozódnak. A fogolymunka mindazonáltal nem elégíti ki a szükségletet s ezért a falvakra bizonyos kulcs szerint kényszermunka-kötelezettséget vetnek ki az ott talált építési munkások számának megfelelően. Aki nem végzi el a rá kirótt munkát, szigorúan megbüntetik. Például magának Lukinnak fivérét, aki a multhéten kimerültség miatt husz köbméterrel maradt el a rá kirótt mennyiség mögött száz rubel pénzbírságra ítélték. Miután az erdőmérnökök nem akarnak Karéliában maradni, ellenforradalmi perek indításával és politikai terrorral kényszerítik őket az ottmaradásra. Így többek között Lukin egy barátja egy kitermelési szervezetenél

apró számításai hibát követett el, mire szabotázs címén letartóztatták. több hétig fogva tartották és szabadlábra helyezése után fizetését felére leszállították. Lukin a nyilatkozatot 1930. szeptember 29-én írta alá egy helsinki közjegyző előtt.

Bellairs konzervatív képviselő tudvalevőleg nemrég felszólította MacDonalddal miniszterelnököt, küldjön ki vizsgáló bizottságot a szovjetkényszermunkatelepek tanulmányozására. A miniszterelnök ezt a felszólítást szenzációhajhásznak minősítette. Bellairs most levelet ka-

pott egy hajóskapitánytól, aki kijelenti, hogy hajójával négyszer járt Szovjetországra és mindegyik esetben az orosz munkásokat feltűzött szuronyú katonák kísérték hajóra és az egész munkaidő alatt a leghigoribban őrizték őket. A munka reggel hattól esti hatig tartott és ezalatt a munkások csak egy darab fekete kenyert kaptak.

A világtörténet legnagyobb intrikusról, legfélelmetesebb kalandoráról szól ez a regény:

Füzve ... 163 Lej
Vászonköt. 231 Lej **LEPAGE-** Kolozsvar.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Három ut: moratórium, csőd, vagy likvidálás

A Victoria takarékpénztár elnökeinek gyűlése — Erdekes indítványok — Megválasztották az ellenőrző bizottságot — A Banca Nationala segítségével

Az Aradi Közlöny számolt be elsőnek arról, hogy a Victoria takarékpénztár elégedetlen betéteseivel bizalmas értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy bizottságot delegálnak a bank igazgatósága mellé, amely felülvizsgálja az ügymenetelt és részt venne az igazgatóság ülésesein. Ugyanekkor egy háromtagú bizottságot választottak meg, amelynek hatáskörébe tartozott egy újabb gyűlés összehívása, amelyen a betéteseknek az ellenőrző-bizottság ügyében kellett volna végleges döntést hoznia.

A betétesek gyűlése tegnap délelőtt tizenegy órakor zajlott le a városháza nagytermében. Rendkívül érdekes, hogy a betétesekre nézve annyira fontos gyűlésen csak kevesen jelentek meg, főleg a vidék, a falu, ahol pedig a betétesek zöme van, nem volt reprezentálva a betétesek gyűlésén. Angel István dr. volt polgármester elnököl a gyűlésen, mellette pedig jegyzői minőségben Pacuraru Brutus, a Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára működött. Angel István dr. röviden vázolta a gyűlés célját és javaslatot terjesztett be egy ellenőrző-bizottság kiküldésére, amelynek feladata lenne az intézet további működését ellenőrizni, felülvizsgálni az utóbbi évek ügymenetelt és megállapítani, hogy egyáltalán lehetséges-e a bank

szanálása? Ez a bizottság résztvenne az igazgatóság ülésesein és állandóan tájékoztathná a betéteseket a szanálás egyes fázisairól. Angel István dr. már előzőleg beszélt erről a kérdéssel az igazgatósággal, ahonnan azt a választ nyerte, hogy az igazgatóság nem fog akadályokat gördíteni a bizottság működése elé.

A tárgyhöz többen szölköztek hozzá. Ezek közül talán legérdekesebb Jura vasuti subinspektor proproziója, aki azt javasolta, hogy igyekezzenek a betétesek az igazgatósággal oly értelmű megegyezést kötni, hogy csak akkor irják alá a moratóriumot, ha a bank kötelezi magát, hogy az aláírástól számított hat hónapon belül a pénzügyi teljes egészében kifizeti az 50.000 lejen aluli betétesek követelését, másfelől év múlva az 50—200 ezer lejig terjedő követeléseket és a harmadik év leteltével a többi betéteseket. A javaslatra vonatkozólag az értekezlet azonban nem hozhatott döntést. Cucu Vazul dr. kijelentette, hogy a moratóriumot minden körülmények között meg kell adni, mivel biztos tudomása van arról, hogy a Victoria-hoz oly értelmű intézkedés érkezett a Banca Nationalától, hogy ha nem kapja meg a moratóriumot, úgy haladéktalanul kéri kényszer-egyezséget. Ez pedig semmiképpen sem volna hasznára a betéteseknek.

Késői intézkedés ma már az ellenőrző-bizottság kiküldése

Stupar György aradmegyei földműves azt hangsúlyozta, hogy most már késő az ellenőrző-bizottság kiküldése, ennek három évvel ezelőtt kellett volna megtörténnie. Kifogásolta azt is, hogy ilyen kevés betétes döntésén ebben a rendkívül fontos ügyben. A Victoria-nak több mint ötezer betétese van és ezeknek csak egy nagyon kis töredéke van jelen. Lulai dr.-nak szintén az az álláspontja, hogy fölösleges a bizottság kiküldése. Nincs sok vizsgálatra ok, mivel tény az, hogy a bank rendkívül súlyos helyzetben van és hogy csak három ut van előtte: a moratórium, a csőd, vagy a likvidálás. Mindenesetre remélni kell, hogy ha meg lesz a moratórium s a szanálásra felajánlott 350 millió, akkor sikerülni fog az és nem utolsó sorban a betéteseket megmenteni. A város a maga részéről már alá is írta a moratóriumot. A bizottság kiküldésére legfeljebb azért van szükség, hogy megnyugtassák a betéteseket és hogy azok mindig pontosan tájékoztatva legyenek a szanálás műveleteiről. A legfontosabb kötelessége a bizottságnak pedig az, hogy rábírja a többi betéteseket is a moratórium aláírására.

— A pénzügyi jelenlegi súlyos helyzete jórészt annak is tudható be, — mondotta a polgármester — hogy a Banca Nationala segítségével annyi ideig késett.

Pacuraru Brutus szintén azon az állásponton van, hogy szükséges a bizottság delegálása. Hangsúlyozza, hogy a bank ügyvitelében történtek hibák, ezek a hibák szaporodtak és a bizottságnak a kötelessége, hogy megakadályozza az újabb súlyos hibák elkövetését. Rávilágít arra, hogy 1929-ben a Victoria 7 millióval költött többet, mint amennyi a jövedelme volt. Különben a Banca Nationala több ízben is segített a Victoria-n és eddig összesen több mint 37 millió lejt bocsátott a Victoria rendelkezésére. A bizottságnak egyúttal a cenzor szerepét is be kell töltenie. Dr. Albu Cornél felszólalása után megválasztották azt a bizottságot, amely az igazgatóság mellett működve ellenőrizni fogja a bank ügyvitelét és tájékoztatni fogja a betéteseket a szanálás műveleteiről. A bizottság tagjai a következők: Angel István dr. volt polgármester, Cucu Vazul dr., Jovin György, Pacuraru Brutus és dr. Pascuiu Silvius közjegyző

A fehér halál

Megrázó dokumentumok a stockholmi állatkert halljában az André expedíció katasztrófájáról.

Egy Stockholmból hazaérkezett aradi úr beszéli el a következőket:

A stockholmi állatkert halljának hét nagy termében megrázó kép tárul az ember szemé elé: az a katasztrófa, mely harminchárom évvel ezelőtt áldozatul követelte André északi expedícióját. Mindjárt az első pillantás belevon a tragédia kellős közepébe. Ott látjuk Andrének és társainak szánjait, vitorlás csónakát, megtépett selyemzslaját — s a kiállítás legbecesebb tárgyát: André naplójait és zsebeit. A kutató léggömbje leszállni volt kénytelen.

Negyedévvél azután, hogy felszálltak Danskön szigeten, a három kutató uszó jégtábláján eléri a Fehér Szigetet. Kézelfogható közelségből immár a megmenekülés lehetősége — ekkor a természeti katasztrófa összezuzza alattuk a jégtáblát. A művészileg felépített jékkunyhó összeomlik s a felszerelés főrésze elvesz. Végző erejük megfeszítésével menekülnek a kemény próbára tett kutatók a szigetre. — Strindberg naptárában látható feljegyzés azt látszik mondani, hogy a három férfi október 18-án még élt. Megrendülten nézi az ember Strindbergnek ifjú menyasszonyához írt barszudvözetét — az Oernen léggömbjével kísértett olvasójelen ezeket a szavakat:

„Nem követhettek.”

Elsőnek Strindberg Nils halt meg. Azok a nagy kövek, melyeket társai testére gördítettek, hogy megvédjék a jegesmedvék mohóságától, a társak szeretetének utolsó jelei voltak. André és Faenkel nem soká élhették túl bajtársukat. Ha volt még kétség az André-expedíció pusztulásának közvetlen oka felől, a kiállított anyag azt is eloszlatja. Az élelmiszereik nem fogyott el. A skorbut vagy más betegség is aligha volt oka pusztulásuknak. De ruháik, vékony ingük és harisnyájuk, minden drém hiánya a fehér halálra vall: a kutatók alig, vagy sehogy sem voltak felkészülve az élelmezésre s a hóviharaknak s a sarki hidegnek estek áldozatul.

Arad kereskedőit árdrágítással vádolja az UGIR

A Kereskedelmi Testület választmányának heves tiltakozása — Uj helyiség a testület részére

Nagyfontosságú választmányi ülést tartott tegnap délelőtt az aradi Kereskedelmi Testület, amelyen a vasárnap tartandó közgyűlés programját beszélték meg. A gyűlésen Domán Sándor elnökölt és a választmányi gyűlés iránt általános érdeklődés mutatkozott. A Kereskedelmi és Iparkamara nagy tanácstermét zsúfolásig megtöltötték a testület választmányi tagjai.

A gyűlésen először is a hivatalos jelentéseket tárgyalták le. A múlt év zárszámadását és a jövő évi költségvetést, amelyet Szöllösi Zsigmond dr. főtitkár olvasott fel, elfogadta a választmány. A helyiség kérdését tárgyalták le ezután. A Testületnek föltétlenül szüksége van helyiségre és ezért kibérelni szándékozik az Általános Takarékpénztár épületében lévő volt Kornis Testvérek-féle helyiséget. Állandó titkári hivatal lesz itten, gyűléstermet fognak berendezni és itt helyezik el a különböző kereskedelmi egyesületek hivatalait, így a Fűszerkiskereskedők Szindikátusának irodáját is. A bérleti szerződést egy hattagu bizottság fogja letárgyalni, amelynek tagjai nincsenek érdekltségben a háztulajdonos bankkal. A bizottság tagjai a következők: Engel Gyula, Klein Sándor, Lantos József, Ordelt László, Székely Mihály és a testület főtitkára dr. Szöllösi Zsigmond.

Több jelentéktelen pont után rendkívül érdekes ügy került sorra. A kereskedők országos árleszállító akciója ugyanis a gyáripárosok részéről ellenakcióval váltott ki. Az UGIR, amely tulajdonképpen a magas behozatali vámkok és a magas árak fenntartója, azzal vádolja a kereskedőket, hogy ők drágítják meg az árakat, mivel az UGIR szerint a gyárak már régen végrehajtották az árredukciót, de a kereskedők nem követték azt.

Erre a bejelentésre vihar tör ki a gyűlésen és a választmányi tagok élénk tiltakozásukat fejezik ki az UGIR vádjai ellen. Megállapítják, hogy a közönség ugysem ad hitelt ennek a beállításnak, mivel köztudomás, hogy a kereskedők nem egy esetben áron alul is kénytelenek árusítani. A választmány határozata alapján a vasárnapi közgyűlés erélyes hangon fog tiltakozni az UGIR vádjai ellen.

Tekintettel arra, hogy a mostani közgyűlés tisztújító lesz, 10 tagú jelölő-bizottságot küldött ki a választmányi ülés. A jelölő-bizottság tagjaival megválasztották Apponyi Gyula, Faragó Rezső, Erdős Pál, Glésinger Győző, Hegyi György, Ordelt László, Schwartz Adolf, Szabó Miklós, Székely Mihály és Szigeti Oszkár választmányi tagokat. A jelölő-bizottság holnap este tartja megbeszélését.

Uj részvénytársaság alakult Aradon

Hosszulejáratu, olcsó anyaghitelt kínálnak a kis- és középtempári vállalatok számára.

A Schillinger András aradi műszaki vállalat részvénytársasággá alakult át Armatura S. A. R. cég alatt. Az alapítók 200 darab 25.000 lej névértékű részvényt bocsájtottak ki. Az igazgatóság tagjai: Schillinger András vezérigazgató, Schillinger Jenő igazgató, Leopold András, Nacht József, Friedland János. A felügyelőbizottságba Fenyő Jenő, Molnár Ödön és dr. Steiner József ügyvéd választottak be. A cég továbbra is hidrotechnikai és más műszaki cikkek gyártásával és eladásával foglalkozik.

Itt írjuk meg, hogy a bucaresti-i Joseph Nacht & Co. cég, mely egyedárusítója a brassói rézhengerlő és húzó műveknek, az általános gazdasági helyzetre való tekintettel elhatározta, hogy a kis- és középtempári vállalatoknak, amelyeket nyers anyaggal lát el, hosszulejáratu és olcsó anyaghitelt nyújt és azokat a rendkívül költséges eladási szervezetektől mentesíti gyártmányaik kizárólagos eladásánál. Ebből a célból rayonirozta Erdély és Bánát területét. A Sobeda név alatt tömörült fémüzemek képviselője Aradon az Armatura S. A. R. lett.

— Központi Irodát nyitották Bucarestben a fémdobozgyárak. A fémdoboz- és fémlitográfiai gyárak egyezményi tárgyalásai befejeződtek és ezeknek eredményeképpen a Banca de Control S. A. Bucaresti égisze alatt megalakult a központi elárusító iroda. A központi iroda szervezési munkálatainak irányításával az egyezményes gyárak Singer Arturt, a Metalloglobus S. A. Bucaresti vezérigazgatóját bízták meg.

— Ujabb kartellen kívül álló cukorgyár Besszarabiában. A kartellen kívül álló „Zarajani” cukorgyár a besszarabiai Balti városban ujabb cukorgyárat és finomított építettett, amelyben új rendszer alapján fog termelni. Az üzem már a kora ősszel teljesen készen állt, azonban a hatósági engedély megszerzése késleltette az üzembehelyezést és ezért csak most kezd meg működését. A gyár termelési eredményeiről január hónapban a gyárban tartandó szakértői és sajtóankét fog beszámolni.

Csődöt kért maga ellen a szemlaki Gazdasági Takarékpénztár

Dr. Avramescu Vazul a csődtömeg élén. — Korbita József aradi kereskedő csődje.

A szemlaki Gazdasági Takarékpénztár ma délelőtt csődöt kért önmaga ellen. A törvényszék nyomában határozott is a kérelem ügyében, megnyitotta a csődöt és a csődtömeg élére dr. Avramescu Vazul aradi ügyvédet nevezte ki, akinek helyettese dr. Demian Simon aradi ügyvéd. A csődhatározat értelmében a követelések bejelentésének ideje március 20. A felszámolás pedig március 30-ra van kitűzve.

Ugyancsak ma határozott az aradi törvényszék Korbita József aradi róm. katolikus egyházi könyv- és kegyeskereskedés kényszer-egyezségi ügyében. A cégtulajdonos kényszer-egyezséget kért, azonban a mai tárgyaláson könyveit nem tudta bemutatni és a felajánlott egyezségi kvótát sem tudta kellően biztosítani, ezért a törvényszék megnyitotta a csődöt. A csődtömeg élére Cucu Aurel és dr. Timár Andor aradi ügyvédek kerültek.

Le kell törni a papirkartell diktatórikus árpolitikáját

Harcba száll a belföldi papirkereskedelem és a nyomdaipar.

A kartellek súlya mindinkább ránehezedik az ország gazdasági életére. A kormány egyre igéri a kartell-törvényt, azonban pozitív intézkedés erre vonatkozólag még nem történt. Ezzel magyarázható, hogy országszerte akciók indulnak a kereskedelem részéről, melyek az árak leszállítását célozzák. Ujabbán a papirnagykereskedelem, a nyomdaipar és a rokonszámok mozdultak meg, hogy országos szervezetbe tömörülve együttes erővel lépjenek fel a papirkartell elviselhetetlen árpolitikájával szemben. Indokolt ez az akció különösen az erdélyi és bánági papirkereskedelem és nyomdaipar részéről, amelyet a papirkartell legutóbbi szállítási tarifa címén keresztülvitt ár-emelése teljesen versenyképtelenné tett a regáti papirkereskedelem és nyomdaiparral szemben.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

A hugy utja

Foljás

Prostata

Holjaggyulás

Legyőzve Pageol által

PAGEOL

Etc. Chatelain 2, Valenciennes. Paris
gyógyszertárban és drogeriában kapható.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

A „Borszeszszindikátus” megalakulásáról

Egy helyi napilap a napokban téves információk alapján számolt be a borszeszszindikátus folyó hó 9-én és 10-én Bukarestben tartott alakuló közgyűléséről. Mint a legnagyobb aradi borszeszgyár, szükségesnek tartjuk a való tényállást ez ügyben leszögezni.

Goldschmidt Sándor és Weisz Zoltán urak nem kaptak megbízást arra, hogy a szindikátus alakuló gyűlésén az aradi borszeszgyárosokat képviseljék, Január 9-én szavazták meg az alapszabályokat, 10-én választották meg az országos borszeszszindikátus vezetését, melynek elnökét a miniszterium nevezi ki. Nem állja meg a helyét a fenti urak ama kijelentése, hogy a regáti és besszarabiai gyárosok érdekében jött létre a szindikátus, mert az alapszabályokat az ország minden részéből összegyűlt borszeszgyárosok írták alá, közöttük a fenti két aradi cég is. Ha tehát a két aradi gyár úgy érezte, hogy az alapszabályok tendenciája érdekeik ellen irányul, miért szavaztak ők is az alapszabályok elfogadása mellett?

Meglep bennünket a fent említett urak ama kijelentése, hogy a mainál jóval magasabb kontingenst követeltek az erdélyi gyárosok nevében. Az alulírott cég képviselője is jelen volt az alakuló gyűléseken, de arról, hogy az említett urak valamelyike is kért volna valamit, semmit sem tud. Az alapszabályok tisztán kimondják, hogy a borszeszgyárak kontingensét kapacitásukhoz mérten állapítják meg, tekintet nélkül arra, hogy az ország melyik tartományában fekvő gyárüzemről van szó.

Az erdélyi szőlőtermelőknél tehát nem kell tartaniok attól, hogy boraikat nem fogják tudni eladni, mert Erdélyben még sok hatalmas kapacitású borszeszgyár létezik, melyeknek kontingensét üzemiek arányához mérten fogják megállapítani.

Fabrica de spirt de vin
„Ana Beldescu”
Arad.

AZ ERDÉLYI ÉLET minden szama szenzációs tartalommal jelenik meg.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Naményi-féle papirkereskedés, volt Weitzer János-ucca.

Biheller-dohánytözsde, volt Andrassy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytözsde, volt Weitzer J-u.

Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.

Dohánytözsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéselt gyűjtőhelyeinket eredeti áron adja fel, mely lapunk más-napi számában feltétlenül meg fog jelenni.

